

มุมมองต่อพัฒนาการเด็กในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง”

Viewpoint on Children Development in Translated Novel “Dinsaw Seedaeng”

ศิริลักษณ์ ปัตตประโคน¹

บทคัดย่อ

“ดินสอสีแดง” เป็นนวนิยายแปลสำหรับเด็กและเยาวชนที่แปลจากต้นฉบับภาษาเกาหลีเป็นฉบับภาษาไทย ได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงเรื่องราวและพัฒนาการของเด็กที่สำคัญทั้ง 5 ด้าน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทั้งความบันเทิง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเด็ก สามารถนำมุมมองหลายประการมาพิจารณา ประยุกต์ใช้เพื่อป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีต่อไป พัฒนาการของเด็กทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ พัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์ พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ได้แสดงให้เห็นว่า ลักษณะการแสดงออกของพัฒนาการเหล่านี้ในเด็กแต่ละคนอาจมีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการแต่ละด้านมักมีความสัมพันธ์กัน โดยมีปัจจัยทั้งเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ และคุณสมบัติเฉพาะตัวเด็กเองเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการแต่ละด้านให้เป็นไปในลักษณะที่ดีขึ้นหรือเสื่อมถอยได้เช่นกัน

คำสำคัญ: มุมมอง พัฒนาการเด็ก นวนิยายแปล ดินสอสีแดง

1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

“Dinsawseedaeng”(Red pencil) is children and youth’s novel that is translated from Korean into Thai. This novel tells a story in which all five aspects of children’s development are depicted. The Novel aims to entertain provide, knowledge and understanding, about the change of the children, The Novel provides various perspectives which can apply to protect and correct, and encourage children to have further development. The five aspects of children’s development is composed of physical development, intellect and learning development, mental and emotional development, social development and personality development. This novel shows that the demonstrations of these developments in each child are both similar and different, the phases of the development in each aspect are related to one another, affected by upbringing, family relationship, atmosphere and environment, experience and personal entity of the children themselves that constitute the base to take effect to good or bad development.

Keywords: Viewpoint, Children Development, Translated Novel, Dinsaw Seedaeng

บทนำ

นวนิยาย (Novel) เป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่มีวิวัฒนาการมาจากนิทาน แต่ตั้งขึ้นจากจินตนาการ เรื่องสมมุติ หรืออาศัยเค้าโครงเหตุการณ์จริงบางอย่างที่เกิดขึ้นกับบุคคล สังคม แล้วนำมาแต่งเติมให้เกิดความสมจริงทั้งด้านพฤติกรรม เหตุการณ์ นวนิยายมีองค์ประกอบสำคัญ คือ แก่นเรื่อง (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Characters) บทสนทนา (Dialogue) ฉากและบรรยากาศ (Setting and Atmosphere) เป็นต้น นวนิยายถือเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีความนิยมในกลุ่มนักอ่าน ทั้งนี้ด้วยเพราะความสนุกสนานของเนื้อหา

สารประโยชน์ที่ผู้ประพันธ์สอดแทรกไว้ สำหรับนวนิยายแปล (Translated Novel) ก็มีองค์ประกอบ เช่นเดียวกับนวนิยายตามที่ได้กล่าวมา แต่ก็มีลักษณะเฉพาะตัว คือ นวนิยายแปล เป็นงานที่ผู้เขียน หรือผู้เรียบเรียงนำเรื่องราว เนื้อหาจากต้นฉบับหลักของภาษาหนึ่งมาถ่ายทอดเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยพยายามรักษาเนื้อหา อรรถรส วรรณศิลป์ และคุณค่าของเรื่องให้ใกล้เคียง หรือเหมือนต้นฉบับเดิม ให้มากที่สุด ขณะเดียวกันก็ใช้ศิลปะในการแปล เพื่อให้ฉบับแปลมีความสมบูรณ์ สละสลวย การศึกษานวนิยายแปลนอกจากจะได้รับความสนุกสนานแล้ว หลายเรื่องยังทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจวิถีชีวิต ค่านิยม สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ ของประเทศต้นฉบับแปลร่วมไปด้วย

หากกล่าวถึงบทบาทของนวนิยายและนวนิยายแปลในกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็กและเยาวชน สามารถกล่าวได้ว่า เป็นงานเขียนที่มีบทบาทสำคัญทั้งในฐานะเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา การเรียนรู้ ทักษะทางภาษา จินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือถ่ายทอดข้อคิด ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันดีงาม ช่วยตอบสนองความต้องการและทดแทนสิ่งที่เด็กขาดหายไป ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง หรือบุคคลรอบข้าง เป็นสิ่งจูงใจให้เด็กได้รับประสบการณ์ชีวิต ฯลฯ สำหรับตลาด ลักษณะวรรณกรรม ค่านิยมในการอ่าน อาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันทั้งนวนิยายของไทยแท้และนวนิยายแปลได้รับการสนับสนุนให้มีการตีพิมพ์ให้มีการศึกษาอย่างแพร่หลาย ในส่วนของนวนิยายแปล จะพบว่า เด็ก เยาวชนไทยนิยมอ่านนวนิยายแปลทั้งที่มีต้นฉบับจากประเทศทาง ตะวันตกและประเทศในแถบเอเชีย เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น

“ดินสอสีแดง” เป็นนวนิยายที่แปลจากต้นฉบับภาษาเกาหลี ผลงานเขียนของชินซุฮยอน (Soo-hyeon Shin) นักเขียนท่านหนึ่งของประเทศ สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ชินซุฮยอนสำเร็จการศึกษาด้านจิตวิทยาและภูมิศาสตร์จาก Korea University สำเร็จการศึกษาด้านภาพยนตร์จากสถาบัน Korea Academy of Film Arts (KAFA) ด้านการทำงานเคยมีประสบการณ์สร้างภาพยนตร์มาก่อน การประพันธ์นวนิยายดินสอสีแดงชินซุฮยอนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กได้อย่างน่าสนใจ ทั้งในด้านความบันเทิง สารประโยชน์ ได้นำเสนอมุมมอง

ความคิดความรู้สึกรักของเด็กต่อปัญหา ต่อปัจจัยแวดล้อมในชีวิตและสังคม สะท้อนความต้องการ พัฒนาการของเด็กไว้ได้อย่างน่าสนใจ สามารถนำเรื่องการเขียนเรียงความซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็กและผู้ใหญ่มากำทอติให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องตามได้โดยง่าย การดำเนินเรื่องมีความสนุกสนาน แฝงข้อคิด คุณค่าหลายประการไว้ได้อย่างผสมกลมกลืน วรรณกรรมเรื่องนี้ยังได้รับรางวัลนวนิยายสำหรับเด็กสำหรับเยาวชนรางวัลยอดเยี่ยมจากสมาคมห้องสมุดเกาหลี (BIR Award) หรือรางวัลยักษ์ทองคำ ครั้งที่ 17 เมื่อปี ค.ศ. 2011 (พ.ศ. 2554) ซึ่งถือเป็นรางวัลแรกในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีใต้ที่มอบให้แก่หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน สำหรับฉบับแปลเป็นภาษาไทย แปลโดย เกวลิน สีม่วง จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ และตีพิมพ์ฉบับแปลนี้ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 นวนิยาย “ดินสอสีแดง” มิได้เป็นเพียงวรรณกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนได้เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์เท่านั้น ยังถือเป็นผลงานเขียนหนึ่งเรื่องที่เหมาะสมกับผู้อ่านทุกเพศทุกวัย ด้วยมีส่วนกระตุ้นทำให้สมาชิกในสังคมตั้งแต่วัยระดับครอบครัว สถานศึกษา และสังคมโดยรวมไม่ว่าจะเป็นในประเทศเกาหลีใต้หรือประเทศอื่นได้ตระหนักในสถานภาพ บทบาทหน้าที่ ทั้งในส่วนของการอบรมเลี้ยงดู การเอาใจใส่ การถ่ายทอดความรู้ การบ่มเพาะสิ่งดีงามสู่เด็ก เยาวชน เพื่อให้สามารถเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีมีคุณภาพต่อไป

เนื้อหาของนวนิยาย “ดินสอสีแดง” ได้ถ่ายทอดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน คุณค่าของเรื่องผ่านเรื่องราวชีวิตของตัวละครเอก “มินโฮ” เด็กชายผู้เก็บความทุกข์ ความเศร้าเกี่ยวกับครอบครัวไว้ตลอดมา ต่อมาเมื่อได้เป็นผู้ครอบครองดินสอสีแดงที่เหมือนมีอำนาจพิเศษทำให้เขามีความสามารถเขียนเรียงความได้ดีจนประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับ และเปิดโอกาสให้ได้เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่จะทำให้ได้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนต่อไปในโอกาสและช่วงเวลาเดียวกันนี้เรื่องราว ความเป็นไปในชีวิต ความคิดความเข้าใจต่อพ่อแม่ และสิ่งต่างๆ ก็ปรับเปลี่ยนไปในเชิงบวก ทำให้มินโฮเริ่มมีความมั่นใจในตนเอง มีความสุขในชีวิตมากขึ้น สำหรับรายละเอียดเนื้อหามากมายในเล่มได้แบ่งออกเป็น 21 ตอนย่อยๆ แต่ทุกตอนมีความเป็นเอกภาพ สัมพันธ์ภาพ สวรรค์ภาพที่ดี และมีเนื้อเรื่องโดยสังเขปดังนี้

ตอนที่หนึ่ง *นางฟ้าปีกหัก* เป็นการเปิดเรื่องโดยสร้างปมปัญหาให้ตัวละครเอกมินโฮ ทำตุ๊กตานางฟ้าแก้วของชูอาตกแตกโดยมิได้ตั้งใจ แล้วไปทิ้ง แต่ต่อมาก็นำไปเก็บไว้ที่บ้าน ตอน *ดินสอสีแดง* เป็นตอนที่มินโฮได้รับและได้เป็นเจ้าของดินสอสีแดง เขาได้ใช้ดินสอสีแดงเขียนเรียงความเรื่อง “ทำไมการขโมยจึงไม่ดี” ส่งผลให้ได้รับการยกย่องว่าเป็นเรียงความที่ดี ตอน *สวรรค์เพื่อนลับๆ* ของฉัน เป็นตอนที่มินโฮเริ่มตื่นเต้น ยินดีกับคำชมเชยในการเขียนเรียงความ ตื่นเต้นกับดินสอสีแดง ซึ่งถือเป็นเพื่อนใหม่ที่มีคุณสมบัติพิเศษ แต่ก็ตั้งใจจะเก็บทิ้งเรื่องดินสอและตุ๊กตานางฟ้าแก้วไว้เป็นความลับ ตอน *สิ่งที่น่ากลัวกว่าเสือ* เมื่อนักเรียนในห้องได้รับมอบหมายให้เขียนเรียงความเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน มินโฮได้ใช้ดินสอสีแดงเขียนเรื่อง “สิ่งที่น่ากลัวกว่าเสือ” เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เรื่องการอ่านได้อย่างลุล่วงสวย ทำให้ได้รับคัดเลือกกว่าเป็นผลงานเขียนที่ดีที่สุดอีกครั้ง ตอน *บ้านของฉัน* จากเรียงความเรื่อง “สิ่งที่น่ากลัวกว่าเสือ” ทำให้มินโฮได้รับรางวัลเหรียญทองจากการประกวดเรียงความระดับโรงเรียน มินโฮต้องการโทรศัพท์ไปเล่าให้พ่อฟัง แต่ไม่กล้า เมื่อนึกถึงภาพเหตุการณ์ที่พ่อแม่ทะเลาะกัน ความกลัวความทุกข์ ยังอยู่ในใจมินโฮตลอดมา

ตอน *การพบกันอันแสนพิเศษ* ทางโรงเรียนได้เชิญอาจารย์ซ่งจี้ฉ่า ผู้เป็นนักเขียน เป็นเจ้าของโรงเรียนนัลดารามาที่โรงเรียน นักเรียนได้พูดคุยซักถามอาจารย์เรื่องต่างๆ ในโอกาสนี้มินโฮได้อ่านเรียงความเรื่องสิ่งที่น่ากลัวกว่าเสือให้ทุกคนฟังด้วย ตอน *ห้องนอนแม่* มินโฮได้นอนพูดคุยกับแม่ทั้งเรื่องเกี่ยวกับอาจารย์ซ่งจี้ฉ่า โรงเรียนนัลดารา ประสบการณ์การอ่านของแม่ ทำให้มินโฮทราบถึงชีวิตและความเศร้าในใจแม่อีกครั้ง ตอน *ดินสอสีแดง* แจ้ คุณครูมอบหมายให้เขียนเรียงความหัวข้อ “บ้านของฉัน” เมื่อถึงเวลาเขียนมินโฮทั้งขาดความมั่นใจ ขัดแย้งในตนเอง กลัวว่าดินสอสีแดงจะเขียนในสิ่งที่ตนไม่อยากเขียน แต่ในที่สุดก็ต้องเขียน ตอน *ยืนเหยียบก้อนเมฆ* เป็นช่วงที่มินโฮเริ่มอึดอัดและกลัวในอำนาจของดินสอสีแดง เพราะความจริงของชีวิตกับสิ่งที่เขียนขัดแย้งกัน และเมื่อเรียงความเรื่องบ้านของฉันได้รับคัดเลือกให้เป็นเรียงความที่ดีประจำเดือน ยิ่งเพิ่มความรู้สึกอึดอัด หวาดหวั่นมากขึ้น ตอน *ไม่มีใครรู้เลย* เป็นตอนที่มินโฮรู้สึกเป็นทุกข์ กดดัน

กลัว และต้องเก็บความลับไว้ลำพัง เขาต้องการย้ายไปเรียนที่อื่น แต่ไม่เป็นผล ความต้องการชีวิตครอบครัวอบอุ่น ความเปราะบางในจิตใจเกิดขึ้นกับมินโฮอีกครั้ง

ตอนโลกแห่งการแข่งขันและเอาชนะ มินโฮต้องต่อสู้กับความรู้สึกนึกคิด ความกดดันต่างๆ และเป็นช่วงที่กำลังตัดสินใจเข้าร่วมการประกวดเรียงความ ระดับประเทศ ตอน *น้ำตา* เป็นตอนที่แม่ทราบรายละเอียดในเรื่องความเรื่องบ้าน ของฉัน ทำให้แม่รู้สึกผิด และปรารถนาจะให้มินโฮมีความสุขดังสิ่งที่เขียน เป็นอีก ช่วงที่สะท้อนความกลัว ความรู้สึกเกลียดชังพ่อ และความต้องการทำลายดินสอ สีแดงของมินโฮ ตอน *บรรดาคนที่เชื่อมั่นในตนเอง* เมื่อได้ไปรับประทานอาหารที่บ้านซุอา แล้วถูกถามถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกับพ่อแม่ตามที่เขียนในเรื่องความ มินโฮ รู้สึกเจ็บปวด ส่วนการสอบถามและคำตอบจากคุณครูถึงการคัดเลือกเรียงความ ว่าเพราะเป็นผลงานที่ดี แต่มินโฮก็ยังรู้สึกไม่มั่นใจ ตอน *โอกาส* เชกยูพยายาม ชัดขวางไม่ให้มินโฮเข้าประกวดเรียงความในระดับประเทศ แต่ไม่สำเร็จ เพราะมินโฮ ตัดสินใจว่าจะเข้าประกวด และดินสอสีแดงก็ได้คืนสภาพดั้งเดิม ทำให้เขารู้สึกว่า ได้โอกาสอีกครั้ง ตอน *เสียงทิวทัศน์รอบตัว* มินโฮอาศัยธรรมชาติ สิ่งรอบตัว ความปรารถนา มาเป็นแรงบันดาลใจ ข้อมูลในการเขียนเรียงความหัวข้อ “ยามเช้า” เพื่อส่งประกวดในรอบแรก ซึ่งผลการตัดสินทั้งมินโฮและเชกยูได้รับ คัดเลือกให้ผ่านเข้ารอบสุดท้ายด้วยกันทั้งคู่

ตอน *เชื่อเด็กเลี้ยงแกะด้วยเถอะ* ผลการคัดเลือกผู้เข้าประกวดเรียงความ ระดับประเทศทำให้มินโฮ ได้รับความชื่นชม คลายข้อสงสัยจากหลายฝ่าย แต่สำหรับ เชกยูและทงซอลยังไม่เชื่อว่ามันเป็นความสามารถของมินโฮ และพยายามหาทาง ชัดขวางมินโฮต่อไป ตอน *ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้าย* มินโฮตัดสินใจว่าจะใช้ดินสอสีแดง เป็นครั้งสุดท้าย เพราะรู้สึกเหนื่อยกับการโกหก การเก็บความลับ ความทุกข์หลาย เรื่องไว้ โดยตั้งใจว่าจะหมั่นฝึกฝน พัฒนาการเขียนเรียงความด้วยตนเองให้มากขึ้น ฝ่ายเชกยูและทงซอลได้ร่วมกันวางแผนขโมยดินสอสีแดงไปทิ้ง ตอน *สงคราม* ในวันเข้าประกวดเรียงความ มินโฮได้พยายามขอคืนดินสอสีแดงคืนจากเชกยูแต่ไม่ เป็นผล เหตุการณ์บ้านปลายจนทำให้ทั้งสองชกต่อยกัน เมื่อเข้าประกวด ความ กดดัน ความทุกข์ทำให้มินโฮเขียนถ่ายทอดเรื่องราวชีวิต ความนึกคิดของตนเอง

อย่างตรงไปตรงมา โดยมีได้คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นหลังการประกวด ตอน *อยู่คนเดียว* หลังการประกวดมินโฮได้เข้ารักษาอาการบาดเจ็บ จากนั้นได้ไปค้นหาดินสอสีแดงตามตำแหน่งที่เชกยูบอก แล้วตัดสินใจเผาทำลาย ตอน *รับเชิญ* อาจารย์ซงจืออาโทรศัพท์มาหามินโฮ อาจารย์ได้ชื่นชมและเชิญชวนให้เขาเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนัลรารา มินโฮ แม่ และซุอาตีใจมาก มินโฮเข้าใจพ่อและอะไรๆ มากขึ้น รวมถึงมีความมั่นใจในตนเอง และตอน *เรื่องของฮโยจู* เป็นตอนสุดท้ายของเรื่อง ที่กล่าวถึง ฮโยจู ตัวละครเด็กชายตัวใหม่ที่กำลังเป็นผู้ได้รับและได้ครอบครองดินสอสีแดงเป็นคนต่อไป

จากเนื้อหาของนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ที่กล่าวมาหากพิจารณาถึงจุดเด่นและความน่าสนใจของเรื่องสามารถกล่าวในเบื้องต้นได้ว่า ในแง่ของเนื้อหาและกลวิธีการเขียน การที่ผู้เขียน (ชินซุฮยอน) นำเรื่องเรียงความซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ทุกคนล้วนเคยมีประสบการณ์การเขียนนี้มาเป็นส่วนประกอบสำคัญในเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว มีความรู้สึกร่วมกับตัวละคร เหตุการณ์ในเรื่องได้ง่ายขึ้น การใช้ดินสอสีแดงเป็นองค์ประกอบดูเป็นพิเศษ เป็นสัญลักษณ์และเงื่อนไขที่สร้างความดึงดูดใจผู้อ่านได้อย่างต่อเนื่อง การสร้าง การนำเสนอเรื่องผ่านตัวละครหลัก “มินโฮ” ไปพร้อมๆ กับการให้ความสำคัญกับบทบาท การมีส่วนร่วมของตัวละครอื่น การแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล อิทธิพลระหว่างตัวละครที่ส่งผลต่อกัน ทำให้เรื่องมีความสมจริง น่าติดตาม แสดงให้เห็นความกลมกลืนระหว่างรูปแบบ ศิลปะการประพันธ์ เนื้อหา ภาษาและความคิดได้เป็นอย่างดี จุดเด่นของนวนิยายแปลเรื่องนี้อีกด้านหนึ่งที่ผู้อ่านจะได้รับก็คือคุณค่าทั้งทางอารมณ์และปัญญา กล่าวคือ เป็นทั้งสื่อสร้างความบันเทิง จรรโลงจิตใจ เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางหนึ่งที่ทำให้ได้ศึกษา เข้าใจธรรมชาติ ความรู้สึกนึกคิด และพัฒนาการของเด็ก ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะว่าเป็นเด็กในชาติ หรือประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่คือความเป็นเด็กโดยรวมได้เป็นอย่างดี มีส่วนช่วยให้ทุกฝ่ายตระหนักว่า การเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ การศึกษา การส่งเสริมทักษะ รวมถึงมีส่วนสำคัญทำให้เข้าใจพัฒนาการของเด็ก ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและลักษณะแห่งพัฒนาการแต่ละด้านของเด็กได้เป็นอย่างดี

ความน่าสนใจ บวกกับความตระหนักในคุณค่าของงานประพันธ์ที่มีมากกว่าความบันเทิง ด้วยเป็นทางมาแห่งปัญญา บวกกับความสำคัญของเด็กเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในอนาคต จึงทำให้ผู้เขียนประสงค์จะศึกษาเรื่อง “มุมมองต่อพัฒนาการเด็กในนวนิยายแปล ดินสอสีแดง” โดยศึกษาจากตัวละครเด็กสำคัญๆ ในนวนิยายแปลเรื่องนี้จำนวน 6 ตัว ได้แก่ มินโฮ ซูอาของลัน ชิงซู เซกยู และทงซอล เพื่อให้ทราบโดยละเอียดว่า นวนิยายแปลเรื่องนี้ได้ฉายให้เห็นพัฒนาการของเด็กไว้ในแง่มุมใดบ้าง ส่วนหนึ่งของศึกษาจะได้นำแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการ ประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายของ อาร์ โนลด์ กีเซลล์ (Arnold Gesell) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์ของโรเบิร์ต พลุทซิค (Robert Plutchik) ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของแอลเดอร์ (Alfred Adler) และทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของอริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นต้น มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับรายละเอียดพัฒนาการเด็กที่ปรากฏในตัวบทด้วย โดยมุ่งหวังว่าบทความนี้จะ เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อวงวรรณกรรมวงวิชาการ และชีวิต ช่วยให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของวัยเด็กผ่านวรรณกรรมเป็นการต่อยอดความรู้ทั้งทางวิชาการ วรรณกรรมร่วมกัน และมุ่งหวังว่าจะมีส่วนกระตุ้นให้ทุกฝ่ายได้ตระหนัก เห็นความสำคัญของเด็ก เยาวชน รวมถึงครอบครัวสถานศึกษา สังคม ฯลฯ ว่ามีส่วนหล่อหลอมบุคคลให้มีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเสมอ สำหรับรายละเอียดมุมมองต่อพัฒนาการเด็กตามที่ได้ศึกษาในนวนิยายแปลดินสอสีแดง ดังจะได้กล่าวต่อไป

แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการ และลักษณะ บทบาทตัวของละครเด็กในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง”

พัฒนาการ (Development) ของมนุษย์ในทางจิตวิทยาจะหมายรวมถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผน มีลำดับขั้นของมนุษย์ทั้งในด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพ ฯลฯ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หรือเสื่อมถอยลงตามเหตุปัจจัย วัย การเรียนรู้ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ในส่วนของทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการทั้ง 5 ด้านที่นำมาประกอบการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้แต่ละ

ทฤษฎีมีแนวคิดสำคัญ ดังนี้ *แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายของ อาร์โนลด์ กิเซลล์ (Arnold Gesell)* ได้เน้นเรื่องการมีวุฒิภาวะของร่างกาย โดยเห็นว่าวุฒิภาวะทางร่างกายของมนุษย์เริ่มจากเซลล์เล็กๆ ก่อเกิดเป็นตัวอ่อน เป็นทารก เป็นเด็กและเติบโตเป็นลำดับขั้นอย่างต่อเนื่อง จนร่างกายมีความพร้อม คือ มีวุฒิภาวะทางร่างกายที่สามารถแสดงพฤติกรรมและเรียนรู้ได้ และหากเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ดีย่อมส่งผลให้มีพัฒนาการที่ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้นไป *ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา* แนวคิดทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ได้เสนอไว้ว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเข้าสู่ระยะวัยรุ่น โดยได้แบ่งพัฒนาการของเด็กไว้เป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 (แรกเกิด - 2 ปี) ระยะการใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เป็นช่วงที่เด็กสามารถใช้อวัยวะทางร่างกายเพื่อเรียนรู้ในเบื้องต้นได้ตามวัย เช่น การดูด กลืน จับ ร้องไห้ เป็นต้น ระยะที่ 2 (ระหว่าง 2-7 ปี) ระยะการคิดก่อนปฏิบัติการ เป็นช่วงที่เด็กมีความสามารถทางภาษาและการเกิดความคิดที่มีคุณภาพกว่าระยะแรก ระยะที่ 3 (ระหว่าง 7-11 ปี) ระยะปฏิบัติการคิดด้วยรูปธรรม ระยะที่ 4 เป็นช่วงที่เด็กสามารถคิดแก้ปัญหา หาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์แต่เป็นเรื่อง หรือสิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ (ระหว่าง 11-15 ปี) ระยะปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม ในระยะนี้เด็กสามารถคิดหาเหตุผล คิดแก้ปัญหาที่ซับซ้อนตามหลักตรรกศาสตร์ได้

ทฤษฎีแรงจูงใจตามแนวคิดของมาสโลว์ (Abraham Maslow) ในเรื่องความต้องการของมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการอย่างเป็นขั้นตอนและมีความซับซ้อนขึ้นตามลำดับ โดยได้เรียงลำดับความต้องการไว้ 5 ชั้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ ความต้องการได้รับการนับถือยกย่อง และขั้นสุดท้ายเป็นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนให้พัฒนาสูงสุด *แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการด้านการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg)* เห็นว่าการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กเกิดขึ้นใน 2 ช่วงอายุ คือ ช่วงที่เด็กอายุต่ำกว่า 10-11 ปี และช่วงที่เด็กมีอายุมากกว่า 10-11 ปี ส่วนลักษณะการให้เหตุผลจะแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยแต่ละระดับประกอบด้วย 2 ชั้น คือ ระดับที่ 1 ระดับก่อนมีจริยธรรมตามกฎหมายเกณฑ์ของสังคม ชั้นที่ 1 เด็กจะอยู่ในใจวาทและหลีกเลี่ยง

การถูกลงโทษ ชั้นที่ 2 เด็กพอใจที่จะกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อให้ได้รับรางวัล ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎหมายของสังคม ชั้นที่ 3 เด็กจะทำความดีตามที่สังคมกำหนด ชั้นที่ 4 จะปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด และระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมเหนือกฎหมายของสังคม ชั้นที่ 5 เป็นขั้นการมีหลักการ มีเหตุผล ยอมรับกฎหมายที่สังคมกำหนด สามารถเปลี่ยนแปลงความคิด หาเหตุผลในสิ่งที่เห็นว่าสิ่งนั้นถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องได้ ส่วนในชั้นที่ 6 เป็นการมีคุณธรรมประจำใจ เด็กสามารถปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงหลักความถูกต้อง หลักมนุษยธรรม สามารถใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาสิ่งต่างๆ ได้

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์ตามแนวคิดของโรเบิร์ต พลุทซิค (Robert Plutchik) เห็นว่าการแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์มีหน้าที่และเป้าหมายเพื่อการอยู่รอดของชีวิต โดยได้จัดทำตารางอธิบาย แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างอารมณ์พื้นฐาน 8 ชนิด ได้แก่ อารมณ์กลัว โกรธ ร่าเริง รังเกียจ ยอมรับ เศร้า ประหลาดใจ คาดหวัง กับหน้าที่และจุดมุ่งหมายของพฤติกรรม

แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของแอลเดอร์ (Alfred Adler) เห็นว่าปัจจัยที่ได้รับจากสังคมมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล เมื่อบุคคลรู้สึกมีปมด้อยจะพยายามตั้งเป้าหมายและกระทำเพื่อเอาชนะปมด้อยและสร้างปมเด่นขึ้นมา หลักการของแนวคิดนี้มี 4 ประการ คือ ลักษณะการเข้าร่วมสังคมจะเริ่มเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต และเป็นช่วงที่เด็กจะได้เรียนรู้พื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคม ประการที่สองการมีปมด้อยทางด้านร่างกายและด้านสังคม เป็นแรงผลักดันให้เด็กมีพฤติกรรมลักษณะต่างๆ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ ประการต่อมาวิถีชีวิตในสังคมได้รับอิทธิพลจากแรงขับภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นสิ่งช่วยให้เด็กลดปมด้อยของตนเอง และประการสุดท้ายเป้าหมายและจุดมุ่งหมายในชีวิต เป็นการทำงานผสานกันระหว่างแรงขับภายในและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายต่างกัน สำหรับทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erik H. Erikson) มีแนวคิดสำคัญ คือ ลักษณะพัฒนาการของมนุษย์ในแต่ละช่วงชีวิตมีผลต่อพัฒนาการในวัยต่อมา ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมและสภาพจิตใจมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต มีการทำงานสัมพันธ์กัน อีริกสันได้แบ่งพัฒนาการออกเป็น 8 ขั้น ซึ่งขั้นที่เกี่ยวข้อง

กับพัฒนาการในวัยเด็กมี 5 ขั้น คือ ขั้นความรู้สึกรู้สึกไว้วางใจและความรู้สึกรู้สึกไม่ไว้วางใจ ขั้นความรู้สึกรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองและความสงสัยไม่แน่ใจในความสามารถของตน ขั้นความรู้สึกรู้สึกว่ามีความคิดริเริ่มและความรู้สึกผิด ขั้นความรู้สึกรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จและความรู้สึกมีปมด้อย ขั้นการรู้จักตนเอง รู้เอกลักษณ์ของตนเองและสืบสนในบทบาท (อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์, 2555, หน้า 61-162)

สำหรับลักษณะ บทบาทของตัวละครเด็กในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ทั้ง 6 ตัว คือ มินโฮ ซุอา ของลัน ชังซู เชกยู และทงซอล มีความสัมพันธ์กันในฐานะเป็นนักเรียนและเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน แต่มีอุปนิสัย บทบาทในเรื่อง และมีส่วนสัมพันธ์กันดังนี้

มินโฮ เป็นตัวละครเอกของเรื่อง เป็นผู้ดำเนินเรื่องหลัก มินโฮเป็นเด็กที่รักการอ่าน มีจินตนาการที่รู้จักรักขนาน้ำใจผู้อื่น แต่เพราะต้องประสบกับความทุกข์ทั้งจากครอบครัว คือ พ่อแม่ทะเลาะและแยกทางกันโดยมินโฮอาศัยอยู่กับแม่ ปัญหาทำให้เขาเป็นเด็กเก็บกดอารมณ์ มีความเศร้า ความกลัว ไม่กล้าแสดงออก เมื่อได้รับดินสอสีแดงซึ่งช่วยให้สามารถเขียนเรียงความได้ดีแต่ก็กลับทำให้ทุกข์กับการปิดบังความจริง และคิดอยู่เสมอว่าความสำเร็จนั้นมิได้เกิดจากความสามารถของตน ปัญหาเริ่มมากขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งภายในตนเองมากขึ้น ปัญหากับเชกยูและทงซอล ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชั้นที่ได้ปรารภนาดีต่อมินโฮ แต่ในที่สุดทุกอย่างก็ดีขึ้น ทำให้มินโฮเริ่มมีความมั่นใจในตนเองและมีความสุข

ซุอา เป็นตัวละครเอกฝ่ายหญิง เป็นเพื่อนสนิทของมินโฮ ซุอาเป็นเด็กน่ารัก จิตใจดี รู้จักให้อภัยผู้อื่น และเป็นเพื่อนที่ทำให้มินโฮรู้สึกสบายใจเมื่อได้สนทนา หรืออยู่ใกล้

ของลัน เป็นตัวละครเด็กหญิงที่มีความสามารถในการวาดภาพ โดยมีครอบครัวคอยสนับสนุน ของลันเป็นเด็กที่มีพื้นฐานทางอารมณ์และจิตใจ เช่น รู้จักแบ่งปันน้ำใจไปสู่เพื่อนด้วยการช่วยวาดภาพประกอบเรียงความให้มินโฮ และเป็นเด็กที่มีอารมณ์ขัน

ชังซู เป็นตัวละครเด็กชายที่เป็นเพื่อนสนิทของมินโฮ คอยพูดคุยช่วยเหลือและปกป้องมินโฮในยามที่เชกยูและทงซอลก้าวร้าว หรือรังแก

เชกยูและทงซอล ตามบทบาทในเรื่องถือเป็นตัวละครฝ่ายร้ายที่มีอคติและมุ่งร้ายต่อมินโฮ ทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันและต่างก็ไม่ชอบมินโฮ สำหรับเชกยูเป็นเด็กที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์ มีแม่คอยสนับสนุน ส่งเสริมให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองด้านการเรียน การเขียนเรียงความ ทำให้เขาเป็นเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ผลงานเรียงความก็ได้รับคัดเลือกว่าเป็นงานเขียนที่ดีมาตลอด แต่เมื่อเรียงความของมินโฮได้รับคัดเลือกแทนผลงานตน และอาจส่งผลให้เชกยูพลาดโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยม เขาจึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อขัดขวางมินโฮ ส่วนทงซอล เป็นเด็กที่มีสมาชิกในครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้า แต่ทงซอลก็มีนิสัยก้าวร้าว ซ้ำเติมปมด้อยของผู้อื่นโดยเฉพาะกับมินโฮ ทงซอลเป็นผู้ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวมินโฮ และมักนำมาถาม ต่อว่า หรือพูดกับมินโฮต่อหน้าเพื่อนๆ ทั้งยังเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับเชกยูคอยเบียดเบียน ทำร้ายมินโฮ จึงกล่าวได้ว่าตัวละครเด็กทั้งหกตัวเป็นตัวละครสำคัญที่ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนาน แม้ตัวละครเด็กเหล่านี้จะเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน แต่ก็มีลักษณะนิสัย มีมุมมอง มีเป้าหมายชีวิตที่แตกต่างกัน แต่ละตัวละครจึงเลือกที่จะให้ความใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในกลุ่มย่อยๆ หรือมีระยะห่างระหว่างกัน เช่นเดียวกับเด็กๆ หรือบุคคลในสังคมจริง

พัฒนาการของเด็ก : เหตุปัจจัยและลักษณะของพัฒนาการที่ปรากฏในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง”

นวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้ถ่ายทอดให้เข้าใจถึงเหตุปัจจัยและลักษณะพัฒนาการของเด็กทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย

พัฒนาการทางร่างกาย เป็นการพิจารณาความเปลี่ยนแปลงของร่างกายทั้งภายนอก เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง การเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อ เป็นต้น และภายใน ได้แก่ ระบบการย่อยอาหาร การหายใจ การทำงานของสมองและระบบประสาท ซึ่งจากรายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครทั้งมินโฮ ซุอา ซองลัน ซังซู เชกยู และทงซอล ทำให้เข้าใจได้ว่า เป็นตัวละครที่อยู่ในช่วงวัยเด็กตอนกลางเข้าสู่ตอนปลาย (เด็กที่มีอายุระหว่าง 9-12 ปี) ซึ่งในเรื่องได้แสดงรายละเอียดพัฒนาการ

ทางร่างกายภายนอกของตัวละครเด็กเป็นหลัก โดยพบว่า เด็กมีสัดส่วนร่างกายที่เหมาะสมกับวัย กระดูก กล้ามเนื้อมีความแข็งแรง น้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่างเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกัน โดยมีปัจจัยทางพันธุกรรม การเลี้ยงดู พฤติกรรมการรับประทานอาหาร ฯลฯ เป็นปัจจัยส่งผลสำคัญ หากร่างกายได้รับการกระทบกระเทือนก็ทำให้บาดเจ็บได้ง่าย ดังที่มินโฮและเชกยูได้รับเมื่อใช้กำลังต่อสู้กัน ความเป็น

ทันใดนั้น มินโฮก็ยื่นมือสองข้างออกไปผลักเชกยูเต็มแรงโดยไม่รู้ตัว เชกยูตัวสูงกว่ามินโฮเป็นคืบ ไหล่ก็กว้างกว่า ไม่มีทางกลัวมินโฮอยู่แล้ว มินโฮอาศัยจังหวะที่เชกยูกำลังเสียหลักปล่อยหมัดใส่เต็มหน้าเชกยู หมัดเข้าเป้าพอดี เชกยูเลือดกำเดาไหล... ฝ่ายมินโฮ พอเอกเซอร์ยต์ถึงรู้ว่ากระดูกนี้ก็อัยร้าย ต้องเข้าเผือกทั้งมือ หน้าแข้งกับข้อมือหลายที่ คุณหมอบอกว่าเดี๋ยวจะเป็นรอยช้ำขึ้นมา

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 127,135)

ในส่วนของอวัยวะรับสัมผัสทั้ง 5 คือ หู ตา จมูก ลิ้น กายหรือผิวหนัง ได้แสดงให้เห็นความสมบูรณ์ของอวัยวะแต่ละส่วน ตัวละครเด็กสามารถช่วยเหลือและรับผิดชอบตนเองในเบื้องต้น เช่น การรับประทานอาหาร การฝึกทักษะทางภาษา การเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาและสังคมได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาพัฒนาการทางด้านร่างกายตามทฤษฎีของ อาร์ โนลด์ กิเซลล์ (Arnold Gesell) เรื่องการมีวุฒิภาวะ (Maturation) คือ สภาพของร่างกายมีความพร้อมที่จะประกอบกิจกรรม พบว่า เด็กแต่ละคนจะมีความพร้อมทางร่างกายที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันโดยมีปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และตัวเด็กเองเป็นปัจจัยสำคัญ เช่น มินโฮ ร่างกายภายนอกเป็นเด็กที่มีความพร้อม ความสมบูรณ์ แต่เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาครอบครัว เหตุการณ์ และเพื่อน ทำให้ในยามประสบกับสถานการณ์บีบคั้นทำให้เกิดความเครียด ทำให้ระบบการหายใจและระบบประสาททำงานผิดปกติ เช่น หายใจถี่ ใจสั่น ร่างกายเกร็ง เป็นต้น สภาวะนี้แม้จะมีได้ส่งผลเสียต่อร่างกายภายนอกโดยตรง แต่มีผลทำให้ร่างกายภายในทำงานผิดปกติ ส่วนซูอาและซองลัน เป็นเด็กที่อยู่ในครอบครัวอบอุ่น ได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม ทำให้เด็กทั้งสองมีวุฒิภาวะทางร่างกายดี

คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สดใสสมวัย มีความพร้อมในการประกอบกิจกรรม และกล้าแสดงออกอย่างเป็นปกติ

แต่ในบางกรณีเด็กบางคนแม้จะอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีความพร้อมในการพัฒนาตน ด้านต่างๆ ดังที่เชกยูได้รับ อาจมิได้ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางร่างกายที่เหมาะสม ทุกด้านเสมอไป เพราะแม้เชกยูจะมีร่างกายแข็งแรง แต่บางครั้งได้ใช้ความแข็งแรง ชมชู่ ก้าวร้าว ทำร้ายผู้อื่น (มินโฮ) เพื่อรักษาประโยชน์ตน กรณีนี้ทำให้เข้าใจ ได้ว่า ความพร้อม หรือวุฒิภาวะทางร่างกายของเด็กแต่ละคนอาจแสดงออก หรือใช้ความพร้อมเพื่อประกอบกิจกรรมที่เป็นด้านบวกหรือด้านลบแตกต่างกัน ออกไปโดยมีปัจจัยเกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาเป็นส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้เด็ก มีพัฒนาการนี้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2. พัฒนาการทางสติปัญญาและการเรียนรู้

สติปัญญา เป็นความสามารถในการคิด พิจารณา ไคร่ครวญ แล้ว ตัดสินใจทำ แสดงออก แก้ปัญหา หรือปรับตัว (อุบลรัตน์ เฟิงสถิต, 2542, หน้า 121) ส่วนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการฝึกฝน การมีประสบการณ์ พัฒนาการทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ สติปัญญา เป็นรากฐานสำคัญทำให้เกิดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ต้องมีและใช้ควบคู่กันระหว่างการ เรียนรู้ ขณะที่ระหว่างการเรียนรู้ก็ก่อให้เกิดสติปัญญา ประสบการณ์ใหม่ไป พร้อมๆ กัน ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) และ ทฤษฎีพัฒนาการด้านการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) เชื่อมโยงกับรายละเอียดที่ปรากฏนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้แสดงให้เห็นและเข้าใจถึงการเพิ่มพูนความสามารถทางปัญญา และการเกิดความคิด ความเข้าใจของเด็ก อันจะทำให้เข้าใจพัฒนาการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ของเด็ก ดังนี้

2.1 การเพิ่มพูนความสามารถทางปัญญา

การเพิ่มพูนความสามารถทางสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็ก ต้องอาศัยปัจจัยจากตัวเด็ก ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมทั้งภายในครอบครัว สถานศึกษา แรงจูงใจ ฯลฯ ประกอบกัน ในเด็กแต่ละคนจะมีความพร้อมมีความสนใจ อันเกิด

จากสิ่งเร้า แรงจูงใจ หรือแรงบันดาลใจ มีความต้องการ ความถนัดไม่เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการเพิ่มพูนความสามารถทางสติปัญญา การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน อาทิ เชกยู ซองลัน ซูอา เป็นเด็กที่มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา แบบเด็กเก่งปกติ เข้าใจความต้องการ ความถนัดของตน ทำให้สามารถพัฒนาความรู้ให้ยิ่งขึ้นไปได้โดยง่าย ดังจะเห็นได้ว่า เชกยู ฐู เข้าใจว่าตนเองต้องการเรียนและเขียนเรียงความให้ดีที่สุด ทั้งเพื่อการพัฒนาตนให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ได้เข้าศึกษาต่อในสถาบันที่ดี จึงมีความตั้งใจเรียน หมั่นฝึกฝนทักษะการเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่อง

ซองลัน เป็นเด็กหญิงที่มีความสามารถในการวาดรูป ระหว่างเรียนรู้ว่าการฝึกฝน เธอจึงตั้งใจ ยิ่งได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทำให้สร้างสรรค์พัฒนางานศิลปะได้อย่างต่อเนื่อง ดังความที่มินโฮ กล่าวว่า “ซองลันวาดรูปเก่งกว่าใคร แต่เธอปากกาเมจิกมาวาดเล่น แล้วเธอสีไม้ระบาย ก็ออกมาเป็นรูปเสื้อน่ารักแล้ว ...คนที่น่าอัศจรรย์ที่สุดก็เห็นจะเป็นซองลัน พ่อแม่ของซองลันเชื่อมั่นในพรสวรรค์พิเศษของลูก และบอกด้วยว่าคนที่จะวาดรูปได้เก่งต้องเป็นคนได้เห็นสิ่งต่างๆ รอบตัวมากมาย เลยจะพาซองลันไปเที่ยวหนึ่งเดือน” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 37, 116) ส่วน ซูอา เด็กหญิงที่ทราบความต้องการ ความไม่ใฝ่ฝันของตัวเอง คือ อยากรับเป็นนักแสดงละครเวที หลังจากที่ได้เห็นต้นแบบนักแสดงที่มีความสามารถ ดังความที่เธอตอบคำถามคุณแม่ของมินโฮว่า “อยากรับเป็นนักแสดงละครเวทีค่ะ” ซูอาบอกว่าเคยไปดูละครเวทีซึ่งพี่ที่เป็นลูกพี่ลูกน้องของเธอแสดงแล้วชอบมาก จึงอยากจะเป็นนักแสดงที่เก่งเหมือนพี่ (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 106) ความสนใจ ความต้องการของซูอา แม้ยังมิได้รับการเพิ่มพูนความสามารถให้เห็นเป็นรูปธรรม แต่ก็พื้นฐานให้เธอได้ทราบ เพื่อสร้างความพร้อมในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถต่อไป

สำหรับมินโฮ ช่วงแรกอาจมิใช่เด็กที่มีความพร้อมในการเพิ่มพูนความสามารถทั้งในด้านการเรียน การเขียนเรียงความมากนักด้วยเพราะทุกขี้อธิงในครอบครัว บ่อยครั้งมินโฮจะปฏิเสธความสามารถ จินตนาการและปัญญาที่มีในตน ดังความว่า “เราไม่ได้เป็นคนเขียน ดินสอสีแดงต่างหากละที่เป็นคนเขียน” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 106) แต่เมื่อความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างแม่ดีขึ้น

ผลความสำเร็จจากการเขียนเรียงความของตนเป็นที่ยอมรับ ทำให้ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนักรบ จึงทำให้มินโฮมีกำลังใจ มีเป้าหมายที่จะพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะการเขียนเรียงความที่ชัดเจนมากขึ้น

นอกจากความพร้อม ความสนใจ ความเข้าใจในตนเองที่มีส่วนทำให้เด็กสามารถเพิ่มพูน พัฒนาสติปัญญา การเรียนรู้ที่แตกต่างกันแล้ว ในเรื่องยังแสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อม ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา สิ่งแวดล้อมรอบตัว และแรงจูงใจก็มีผลต่อพัฒนาการด้านนี้มากเช่นกัน กล่าวคือ หากเด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะทำให้มีพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้เป็นไปในเชิงบวก ดังเช่นที่ ซุอา ของลันได้รับ คือ เป็นเด็กที่มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าคิดพูด ทำ มีพัฒนาการทางการเรียนรู้ที่ดี เป็นผู้มีความสุข รู้ เข้าใจตนเองและผู้อื่น ดังความคิดที่มินโฮมีต่อซุอา ซึ่งแสดงให้เห็นปัจจัยและผลลัพธ์อันเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมว่า “ซุอาที่กำลังเขียนอย่างมีสมาธิ คนที่บ้านมีแต่ความสุขอย่างซุอาคงจะมีเรื่องเขียนเยอะแยะเต็มไปหมด” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 60) ความคิดนี้สะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อความสุข ความทุกข์ของเด็ก ความสุขในครอบครัวทำให้เด็กมีความมั่นคงทางจิตใจ อารมณ์ ส่งผลให้สมาธิซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญา ตรงกันข้ามหากเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหา เช่นที่มินโฮเผชิญช่วงแรกย่อมส่งผลต่อการพัฒนาสติปัญญาและการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การความกระตือรือร้น ขาดความมั่นใจในตนเอง ท้อแท้ ไม่สามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างเต็มกำลัง เป็นต้น แต่เมื่อได้รับการเอาใจใส่จากแม่ทำให้มินโฮมีความสุข มีกำลังใจในการพัฒนาตนเองมากขึ้น

สำหรับเด็กที่อยู่ในครอบครัวซึ่งมีความพร้อมทางเศรษฐกิจ มีผู้ปกครอง ผู้สอนคอยสนับสนุน แนะนำ ให้ได้รับโอกาสในพัฒนาความสามารถมาโดยตลอด บวกกับตัวเด็กเองก็มีพื้นฐานทางสติปัญญา การเรียนรู้ที่ดี มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอดังกรณีของเซกยู ทำให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียนและการเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่อง ดังความคิดมินโฮที่กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุนให้เซกยูเป็นผู้มีความสามารถว่า “เซกยูฝึกเขียนเรียงความอย่างหนัก เขาฝึกเขียนหัวข้อต่างๆ มากมาย... เซกยูค้นหาเรียงความที่เคยได้รับรางวัลการประกวดนี้มาอ่านเพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการฝึกเขียน คุณครู

สอนพิเศษก็คอยฝึกวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของเรียงความแต่ละชิ้นเขียนสรุปเป็น
 ไม้ดไวไว้ให้” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 110-111) กล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อม บุคคล
 ใกล้ชิดเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็ก
 ยิ่งหากผู้ปกครองเอาใจใส่ คอยสนับสนุน แนะนำให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งความรู้
 ความดีประกอบกัน เช่น ปลูกฝังให้มีความซื่อสัตย์ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่ม
 ผู้อื่น รู้จักสร้างมิตรไมตรี มองเห็นคุณค่าของผู้อื่น ไม่มุ่งเพียงผลแพ้ชนะ หรือเห็น
 แก่ประโยชน์ตน ฯลฯ ย่อมเป็นปัญญา ความสามารถที่บริสุทธิ์ ส่งผลให้เด็กประสบ
 ความสำเร็จ ความสำเร็จที่แท้จริงในชีวิต

ส่วนสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาท
 หน้าที่หลักในการพัฒนาสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กทั้งโดยตรงและโดยอ้อม
 นั้น ในเรื่องได้กล่าวถึงสถานศึกษาที่ได้จัดกิจกรรมประกวดเรียงความทั้งในระดับ
 ห้องเรียน โรงเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนในเข้าประกวดในระดับประเทศ มีการ
 เผยแพร่ผลงานเรียงความที่ดีให้เป็นที่ประจักษ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้พบและพูดคุย
 กับบุคคลต้นแบบที่ดี ฯลฯ ทำให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจ แรงจูงใจในการพัฒนา
 สติปัญญา ความรู้ความสามารถอย่างสร้างสรรค์ ด้านการจัดการเรียนการสอน
 เน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนรู้ การเพิ่มพูนทางปัญญา
 ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว มีการสอดแทรก ปลูกฝังให้เด็กตระหนักในพฤติกรรมที่
 ฟังประสงค์และไม่ฟังประสงค์ เช่น ชี้ให้เห็นผลเสียของการขโมย โดยนำมากำหนด
 เป็นหัวข้อเรียงความเพื่อให้เด็กได้คิด พิจารณา ถ่ายทอดความรู้ ความคิดถึงผล
 เสียของพฤติกรรมนี้ด้วยตนเอง กำหนดหัวข้อเรียงความ “ความสุข” เพื่อกระตุ้น
 ให้เด็กฝึกกระบวนการคิด ไตร่ตรองด้วยเหตุผล เน้นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
 และการเขียน ซึ่งส่งผลดีต่อพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้ และอีกหลาย
 ด้านประกอบกัน เพราะการอ่านทำให้เด็กมีประสบการณ์ความรู้ มีโลกทัศน์ที่
 กว้างขึ้น ขณะที่การฝึกทักษะการเขียน (เรียงความ บันทึก) อย่างต่อเนื่อง เป็นทั้ง
 การฝึกทักษะทางภาษา การประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่าน ประสบการณ์ชีวิต
 เพื่อเพิ่มพูนสติปัญญา การเรียนรู้ให้ยิ่งขึ้นไป ในเรื่องมินโฮและเซกยู ถือเป็นแบบ
 อย่างที่ดีแก่เด็ก เยาวชนในด้านการอ่านและการเขียน ดังจะเห็นได้ว่าเนื้อหาใน
 เรียงความ “ความสำคัญของการอ่าน” ที่มินโฮเขียนได้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่อ่านมาก

ย่อมมีข้อมูลความรู้มาก การให้เด็กได้ฝึกฝนการเขียนควบคู่กับการอ่านยังเป็นผลดีต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาและความคิด ดังความที่ว่า “แม่บอกว่าควรอ่านหนังสือสำหรับเด็ก แล้วก็ฝึกเขียนตาม การอ่านและการฝึกเขียนจะช่วยให้เขียนเรื่องความได้ดีขึ้นเอง” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 101)

รวมถึงได้แสดงให้เห็นว่า วิธีการสอนโดยกระตุ้นให้เด็กเป็นผู้ช่างคิดช่างสังเกต สนใจสิ่งรอบข้าง รู้จัก เข้าใจตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการสร้างนิสัยรักการอ่านและการเขียนไปด้วยกันนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังความที่อาจารย์ชงจื่อแนะนำเด็กๆ ว่า “ให้สนใจคนและสิ่งรอบตัวให้มาก อ่านหนังสือและพูดคุยกับคนรอบข้างเยอะๆ ให้หาให้พบว่าตนเองคิดและรู้สึกอย่างไร แล้วก็เอาสิ่งเหล่านั้นมาเขียนอย่างตรงไปตรงมา” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 49) กล่าวได้ว่าการเพิ่มความสามารถทางปัญญาและการเรียนรู้ ต้องปลูกฝังให้เด็กมีความใฝ่รู้หมั่นทำความเข้าใจตนเอง ฝึกถ่ายทอดความรู้ความคิดอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายย่อมส่งเสริมพัฒนาการด้านนี้ของเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ด้านผู้สอนได้ถ่ายทอดให้เห็นว่า ผู้สอนต้องคำนึงถึงธรรมชาติศักยภาพของเด็ก ความแตกต่างระหว่างบุคคล มีกลวิธีการสอน การเสริมแรงที่ดีและเหมาะสม ฯลฯ ดังเช่นคุณครูสามารถใช้คำถามเพื่อค้นหาผู้กระทำผิดโดยไม่ทำให้เด็กเกิดความอึดอัด ลำบากใจ มีการเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจผู้เรียนด้วยการนำผลงานเรียงความที่ดีเผยแพร่ ทำให้เจ้าของผลงานเกิดความภาคภูมิใจ และเด็กอื่นได้เห็นแบบอย่างการเขียนที่ดี การที่ผู้สอนสามารถใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นให้เด็กพิจารณาคำตอบด้วยตนเองบางส่วน ไม่ลำเอียงเพราะรักหรือชัง ไม่ทับถมในยามที่เด็กมีปัญหา แต่เป็นผู้ที่ให้กำลังใจด้วยความจริงใจ ย่อมช่วยให้เด็กผ่อนคลายความทุกข์ มีกำลังใจและอบอุ่นใจ ดังตัวอย่างตอนที่มินโฮถามคุณครูเรื่องเรียงความ ว่า

“ทำไมคุณครูจึงเลือกเรียงความของผมเป็นเรียงความประจำเดือนครับ”

“ก็เรียงความเราเขียนดี ครูก็เลยเลือกนะสิ...”

“คุณครูเลือกผมเพราะอยากช่วยพยุงผมให้ลุกขึ้น มีกำลังใจต่อสู้หรือเปล่าครับ”...

“การเขียนเรียงความจะเป็นพลังให้เธอเอง การเขียนของเธอจะสร้างโอกาสให้เธอมากมาย เชื่อมั่นในตัวเองสิ

...“เข้าประกวดเรียงความรางวัลวงกลมให้ได้นะ” คุณครูอาจจะเป็นคนครูที่ดีที่สุดในโลกก็ได้...

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 92-93)

นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดให้เห็นว่า ธรรมชาติ สภาพแวดล้อมรอบตัวเป็นอีกหนึ่งแหล่งเรียนที่จะช่วยพัฒนาความรู้ สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ของเด็ก เพราะเป็นโลกกว้างที่จะทำให้ได้รับประสบการณ์จริง ช่วยสร้างจินตนาการ แรงบันดาลใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังเช่นมินโฮได้รับแรงบันดาลใจจากละอียดในธรรมชาติ สิ่งรอบตัวเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเขียนเรียงความหัวข้อ “ยามเช้า” ดังความว่า

ใกล้จะเช้าวันใหม่แล้ว มินโฮเปิดหน้าต่าง ใจก็คิดถึงหัวข้อประกวดเขียนเรียงความระดับประเทศ “ยามเช้า” พอเปิดหน้าต่างออกเขาก็ได้ยินเสียงอะไรต่อมิอะไรแว่วดังเข้ามาพร้อมกับอากาศเย็นๆ ... มินโฮอยากเขียนอย่างที่ตนเองได้ยินจริงๆ เขาหลับตาลงเพื่อให้ได้ฟังเสียงนกร้องให้ชัดๆ สวบساب มินโฮฟังแล้วหัวเราะในใจคนเดียว เสียงดังแปลกๆ เขาจะเขียนถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือว่ายังไงดีก็ไม่รู้ มินโฮเกิดแรงบันดาลใจบางอย่างขึ้นในใจ...เสียงดัง เสียงเบา เสียงจากที่ไกลๆ จากที่ใกล้ๆ ทุกเสียงรวมกันกลายเป็นโลกที่มีทุกอย่าง จะว่าไปแล้วก็เหมือนการเอาเสียงต่างๆ มาวาดเป็นรูปวิวิธวิทัศน์ มินโฮอยากเงี่ยหูฟังเสียงให้ได้ครบทุกเสียง เขาพยายามรวบรวมสมาธิจดจ่อกับเสียงต่างๆ... มินโฮลื้มตาขึ้น เขาอยากเขียนเรื่อง “ยามเช้า” ให้ได้อย่างที่ตัวเองรู้สึกตอนนั้นคิดแล้วมินโฮก็หยิบดินสอสีแดงขึ้นมา

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 99-100)

สำหรับแรงจูงใจ ซึ่งเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นภายในร่างกายอันมีผลมาจากแรงขับ ความต้องการ เป้าหมายและสิ่งเร้าภายนอกกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างออกมา ในเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจของเด็กต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประกอบกัน กล่าวคือ แรงจูงใจภายใน ได้แสดงให้เห็นว่าเด็ก มีความต้องการ มีเป้าหมายในชีวิตไม่ซับซ้อนมากนัก อาทิ ต้องการความรัก การยอมรับ ซึ่งหากพิจารณาตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Maslow) ทั้ง 5 ชั้น คือ *ความต้องการทางร่างกาย* ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน พบว่าเด็กมีความต้องการเช่นกันแต่รายละเอียดต่างกันในเด็กที่มีภาวะความกังวล ท้อแท้ ดังที่มินโฮเป็นหลังจากเข้าประกวดเรียงความ ความต้องการด้านนี้จะนำไปในลักษณะต้องการปรับสภาพร่างกาย จิตใจ เพื่อให้สามารถพาตนเองผ่านพ้นช่วงเวลาอันเป็นทุกข์ ดังคำว่า *“ปิดเทอมฤดูหนาวเริ่มต้นขึ้นแล้ว มินโฮไม่ออกไปไหน เกือบตัวอยู่แต่ในบ้าน... มินโฮก็จะทำกิจกรรมเดิมๆ คือ นอน หรือไม่ก็มอมออกไปนอกหน้าต่าง... เขารอให้แต่ละวันในฤดูหนาวผ่านไปเหมือนพวกสัตว์ที่นอนจำศีลอยู่ในถ้ำ”* (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 135)

ความต้องการในขั้นที่ 2 คือ *ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย* พบว่า เด็กๆ ต้องการความปลอดภัยทั้งทางจิตใจ คือ ต้องการความรัก การดูแลเอาใจใส่จากบุคคลใกล้ชิด ในยามที่รู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับปลอดภัยก็มีกลไกป้องกันตนเองส่วนจะเลือกใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับสิ่งเร้า สถานการณ์ วุฒิภาวะ ฯลฯ ประกอบกัน ความต้องการขั้นในที่ 3 คือ *ความต้องการความรักความเป็นเจ้าของ* ได้แสดงให้เห็นว่า เด็กๆ ล้วนต้องการความรัก และต้องการรักษาสิ่งอันเป็นที่รักให้คงอยู่กับตน ความรักทำให้เด็กรู้จักให้ รู้จักรับ ดังเช่นที่ของลันยินตีวาดภาพประกอบเรียงความให้มินโฮโดยไม่หวังผลตอบแทน รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างปรารถนาจะให้ผู้เป็นที่รักภาคภูมิใจในตนเอง รัก หวงแหนสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของ เช่น ชูอรั๊กและเสียใจเมื่อตุ๊กตานางฟ้าแก้วหายไป เขกยูไม่พอใจมินโฮที่เข้ามาแทนที่ความสำเร็จของตน ฯลฯ

ส่วนความต้องการขั้นที่ 4 คือ *ความต้องการได้รับการนับถือยกย่อง* และขั้นที่ 5 คือ *ความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนให้พัฒนาสูงสุด* ได้แสดงให้เห็นว่า การนับถือตนเองทำให้เด็กมีความมั่นใจ มีกำลังใจ ในเรื่องมินโฮและ

เชกยู ถือเป็นเด็กที่มีลักษณะของการนับถือยกย่องตนเองแตกต่างกัน และมีผลต่อแรงจูงใจ การเพิ่มพูนความสามารถแตกต่างกัน กรณีของมินโฮ ช่วงแรกเป็นเด็กที่ขาดการนับถือยกย่องตนเอง ดังความคิดที่ว่า“สำหรับคนอื่น ๆ แล้ว ฉันจะคิดอะไรอยู่ ก็คงไม่สำคัญอะไรสำหรับพวกเขา... นับวันฉันก็ยังไม่ชอบตัวเอามากขึ้น นี่เป็นสิ่งที่ทำให้ฉันสุดแสนจะเป็นทุกข์อย่างคาดไม่ถึงจริงๆ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 133) ต่อมาเมื่อปัจจัยแวดล้อมเปลี่ยนไป โดยเฉพาะการได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนัลรารา ทำให้มินโฮยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น รวมถึงเป็นจุดเปลี่ยน เป็นแรงจูงใจให้ต้องการพัฒนาตนในระดับสูงต่อไป ด้วยความรู้ความสามารถอันเกิดจากการพึ่งพาตน และมีความสุขในความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งก็ตรงกับความต้องการในขั้นที่ 5 สำหรับเชกยู เป็นเด็กที่ต้องการได้รับการยอมรับยกย่องทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ เมื่อได้รับการตอบสนองทำให้เชกยูมีความมั่นใจ และเป็นแรงจูงใจให้มุ่งมั่นพัฒนาความสามารถต่อไป ดังที่เชกยูบอกอาจารย์ซึ่งชื่อว่า“ความฝันในอนาคตของผมคือการเป็นนักเขียนครับ ผมอยากรู้ว่าทำอย่างไรถึงจะเป็นนักเขียนที่เก่งเหมือนอาจารย์ได้ครับ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 48) ความต้องการนี้ทำให้เชกยูตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหมั่นฝึกฝนการเขียนอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยความกลัวว่ามินโฮจะเป็นผู้ชนะการประกวด เขาจึงคิด ทำ สิ่งที่ทำลายทั้งตนเองและมินโฮ ในที่สุดแม้เชกยูจะได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดว่าได้รับโอกาสเข้าศึกษาในโรงเรียนนัลรารา

ส่วนแรงจูงใจภายนอกได้แสดงให้เห็นว่า บุคคล สิ่งเร้า เจือปน เช่น รางวัล ผลการตอบสนอง รวมถึงบุคคลต้นแบบ คุณครู ฯลฯ ถือเป็นแรงจูงใจมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กมากเช่นกัน ชินซูฮยอนได้สะท้อนให้เห็นว่า ทั้งวิธีการสอนที่กระตุ้นให้เด็กได้ฝึกฝนมีส่วนร่วม ได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การสร้างแรงจูงใจด้วยการวางเงื่อนไข ทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น รางวัล หรือผลการตอบสนองที่เหมาะสม (การกำหนดสี่ตราประทับเพื่อบอกระดับคุณภาพของเรียงความ การติดประกาศนำเสนอผลงานที่ดี) มิใช่วัตถุ สิ่งสูงค่าด้วยราคา แต่ให้สิ่งที่มีความสำคัญต่อจิตใจ ความรู้สึกภาคภูมิใจอบอุ่นใจ สามารถกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาที่ดี และที่เป็นนามธรรม เช่น

การสัมผัส การชื่นชม ให้กำลังใจ การให้อภัย การไต่ถาม ล้วนส่งผลบวกต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี

2.2 การเกิดความคิดความเข้าใจ

นวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้แสดงให้เห็นว่า ความคิดความเข้าใจของเด็กเกิดจากการสังเกต รับรู้ มีประสบการณ์ แล้วนำมาประมวลผลเป็นความคิดความเข้าใจที่อาจคงที่ หรือเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยแวดล้อม สำหรับความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับครอบครัวดังที่มิโนโฮเข้าใจ หลังจากเห็น รับรู้ปฏิบัติการของพ่อและแม่ ดังความว่า

เสียงที่ได้ยินเมื่อสามปีที่แล้วยังก้องอยู่ในหัวของมิโนโฮ พ่อกับแม่ มักจะทะเลาะกัน ต้นเหตุมาจากหลายเรื่อง แต่สุดท้ายก็มักจะจบแบบเดิมๆ แม่ก็บอกว่าพ่อไม่รักชาติสัญญา แล้วก็ชอบโกหก ในที่สุดแม่ก็ไม่เชื่อพ่อ ส่วนพ่อก็ไม่ชอบที่แม่เป็นแบบนี้ แม่บอกว่าชีวิตไม่มีความสุขเลย พ่อพ่อก็ได้ยินก็ยังเสียงดังขึ้นกว่าเดิม มิโนโฮได้ยินพ่อกับแม่ทะเลาะกันอย่างชัดเจนจากในห้องนอน เวลาพ่อกับแม่ทะเลาะกัน มิโนโฮทั้งกลัว ทั้งอึดอัด...เกลียดพ่อนี้ๆายดิเนะ แต่พยายามเข้าใจพ่อนี้ๆ มันยากจริงๆ (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 43, 45)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ การรับรู้ การสัมผัสกับบรรยากาศความขัดแย้ง ทำให้มิโนโฮเรียนรู้ ประมวลผลเป็นความคิดความเข้าใจที่เป็นลบ คือ เข้าใจว่าตนอยู่ในฐานะผู้ต้องรับผล มีความกลัว ความรู้สึกไม่ปลอดภัย รู้สึกเกลียดบุคคลที่ตนเองเห็นว่าเป็นสาเหตุของปัญหา (พ่อ) ไม่สามารถทำความเข้าใจบางเรื่องได้อย่างแจ่มชัด กล่าวได้ว่าความคิดความเข้าใจของเด็กเกิดจากการประมวลเชื่อมโยงเรื่องราวตามสิ่งที่ได้รับรู้ สัมผัสมาอย่างตรงไปตรงมา

สำหรับความคิดความเข้าใจในการเรียนและการพัฒนาทักษะทางภาษา ได้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกห้องเรียน การหมั่นฝึกฝนพัฒนาทักษะ ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้ที่ดี ทั้งได้แสดงให้เห็นการส่งและการรับอิทธิพลระหว่างความรู้ร่วมกัน ดังคำที่แม่กล่าวถึงมิโนโฮว่า “มิโนโฮอ่านหนังสือเยอะมาตั้งแต่เล็กๆ ตัวหนังสือคงเข้าไปอยู่ใน

สายเลือด พอโตขึ้นมาก็เลยเขียนหนังสือเก่งละมัง” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 41) หรือหลายครั้งที่มินโฮกล่าววาทะที่เชกยูเรียนเก่ง เขียนเรียงความได้ดีนั้นเป็นเพราะเป็นผู้ที่ตั้งใจเรียน ฝึกทักษะการเขียน การอ่านอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

เมื่อพิจารณาการเกิดความคิดความเข้าใจตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ตัวละครเด็กมินโฮ ถือเป็นตัวแทนของเด็กที่มีพัฒนาการนี้ตามลำดับ เช่น การแก้ไขปัญหาเรื่องตุ๊กตาที่เริ่มต้นด้วยการนำไปทิ้งในห้องน้ำ แต่เมื่อเห็นชวอาเสียใจจึงตัดสินใจเก็บตุ๊กตาไปไว้ที่บ้าน ต่อมาก็ซ่อมแซมและนำไปคืนชวอาพร้อมกับบอกเหตุผลตามความจริง ความคิดความเข้าใจดังกล่าวเริ่มจากขั้นที่ 1 คือ หลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และขั้นที่ 2 คือ พอใจที่จะกระทำเพื่อประโยชน์ตนและผู้อื่น ทั้งด้วยการยอมรับผิดชอบและการส่งคืนตุ๊กตาให้ชวอา ในฐานะตัวละครผู้เป็นแบบอย่างผู้มีจริยธรรมขั้นสูง ได้แก่ *การมีจริยธรรมเหนือกฎเกณฑ์ทางสังคม* ในขั้นที่ 6 คือ มีคุณธรรมประจำใจ เกรงกลัวละอายต่อบาปในเรื่องของความไม่สุจริต คือ แม้ดินสอสีแดงจะช่วยให้มินโฮเขียนเรียงความได้ดี แต่กลับสร้างความอึดอัด ความรู้สึกผิดด้วยคิดว่าตนโกหกผู้อื่น ทำให้มินโฮตัดสินใจทำลายดินสอสีแดง แม้ขณะทำลายจะต้องต่อสู้ทางความคิดอยู่ตลอดเวลา ดังความว่า “นี่นาย ฉันเป็นวัตถุล้ำค่าของนายนะ เป็นของนำโชคที่เดินทางมาหานาย...” “ลาก่อนนะ” พี่บ มินโฮโยนดินสอสีแดงเข้าไปในกองไฟ... “ยังมีโอกาสอยู่นะ” มินโฮพยายามบังคับให้ตนเองหลับตาลง ... รู้สึกเหมือนเปลวไฟมาจ่ออยู่ตรงปลายจมูก มินโฮพยายามอดทนหลับตาอยู่อย่างนั้น ต้องกำจัดดินสอสีแดงให้ได้” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 137-139)

สำหรับมินโฮการตัดสินใจทำลายดินสอสีแดงมีเหตุผลทั้งในแง่ที่ตนเองได้รับความทุกข์ เสมือนตนโกหกผู้อื่น (แท้จริงสิ่งที่เขียนคือ ความคิดความต้องการจินตนาการของมินโฮที่ถูกเก็บกดไว้ในใจ) มิได้สร้างความภาคภูมิใจที่แท้จริงให้ จึงต้องการหาทางออกจากความทุกข์ แต่ส่วนหนึ่งก็แสดงให้เห็นว่าเป็นเด็กที่มีคุณธรรมจริยธรรม คือ รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดต่อความสำเร็จที่มีใช้ความสามารถของตน และเห็นว่าความสำเร็จจากการพึ่งตนเองอย่างแท้จริงต่างหากเป็นสิ่งควรภาคภูมิใจ

3. พัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์

นวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้ถ่ายทอดพัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์ของเด็ก ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สัมพันธ์กัน ภาวะจิตใจที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า มีทั้งด้านดี ได้แก่ ความสงบ ความเบิกบาน ความผ่อนคลาย และด้านที่ไม่ดี เช่น เศร้าหมอง หดหู่ สิ้นหวัง ฯลฯ ส่วนอารมณ์ เป็นสภาวะที่เกิดสอดคล้องกับสภาพจิตใจ สภาพจิตใจดีก็ส่งผลให้มีอารมณ์ที่ดี คือ มีความร่าเริงสดใส สนุกสนาน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรัก ความพร้อมที่จะทำสิ่งต่างๆ หากภาวะจิตใจไม่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดอารมณ์ที่ไม่ดีเช่นกัน เช่น มีความกลัว ความโกรธ ความอิจฉา ริษยา เป็นต้น พฤติกรรมการแสดงออกของจิตใจ อารมณ์ของเด็กจะมีปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศในครอบครัว พื้นฐานจิตใจดั้งเดิมของเด็กเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้พัฒนาการด้านนี้ของเด็กมีลักษณะแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ หากเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ก็จะส่งผลให้เด็กมีความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ เป็นพื้นฐานให้เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี เข้าใจตนเองและผู้อื่นตามความเป็นจริง ถ้าเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดู การเอาใจใส่ที่เหมาะสม หรือต้องอยู่ในบรรยากาศครอบครัวที่เป็นปัญหา ก็จะส่งผลต่อจิตใจและอารมณ์ของเด็กในด้านลบ ดังกรณีของมินโฮ ปัญหาในครอบครัว หรือช่วงที่แม่ยังไม่ได้อาใจใส่มากนัก มินโฮจะมีความทุกข์ เศร้า กลัว เก็บกดทางอารมณ์ บางครั้งหวาดระแวง สับสน แม้ภายนอกจะดูเหมือนเป็นปกติ แต่ภายในเป็นปัญหาและจะแสดงออกในบางครั้ง เช่น การเขียนในสมุดบันทึกความว่า “พ่อกับแม่ทะเลาะกัน แม่ร้องไห้ไม่หยุดเพราะพ่อ ไม่อยากมีพ่อแล้ว” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 25) แต่ต่อมาเมื่อแม่เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ร่วมทำกิจกรรม และแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในตัวมินโฮ ทำให้สภาพจิตใจ อารมณ์ของเขาเป็นบวกมากขึ้น ในส่วนพื้นฐานจิตใจอุปนิสัย จิตสำนึกในการรู้ผิดชอบชั่วดีในตัวเด็กแต่ละคนทำให้ความสามารถในการจัดการกับจิตใจ อารมณ์ รวมถึงการแสดงพฤติกรรมทางจิตใจและอารมณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพัฒนาการด้านนี้โดยอาศัยพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีการแสดงออกทางอารมณ์ของโรเบิร์ต พลูทซิก (Robert Plutchik) ผนวกกับลักษณะการแสดงออกทางจิตใจและอารมณ์ของตัวละครเด็กในเรื่องทำให้ทราบลักษณะและการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ อารมณ์ของเด็กดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความสงบ-ความสับสน

ความสงบ เป็นภาวะของจิตใจที่เป็นปกติและมีคุณภาพที่สุด ส่วนความสับสน เป็นภาวะที่ตรงข้ามกับความสงบ คือ มีหลายความรู้สึกร่วมกัน เช่น ลังเลสงสัย ไม่สามารถตัดสินใจได้ บางครั้งนำไปสู่การแสดงออกที่ไม่ปกติในเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีพื้นฐานจิตใจดี มีความสงบ จะเป็นผู้ที่มีสมาธิ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถใช้ศักยภาพในตนเองอย่างเต็มกำลัง ส่งผลให้มีพัฒนาการทางจิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ทักษะทางสังคม รวมไปถึงมีบุคลิกภาพที่ดีตามไปด้วย เช่น ซองลันและซุอา ซองลันนั้นความสงบได้แสดงออกมาในลักษณะของเด็กที่มีสมาธิ สามารถใช้จินตนาการ ความคิดริเริ่มในการวาดภาพได้เป็นอย่างดี มีการแสดงออกที่เป็นธรรมชาติ ดังความว่า “มินโฮหันกลับไปมองซองลันซึ่งเดินกลับไปนั่งที่โต๊ะตนเองแล้วด้วยความซาบซึ้งใจ ซองลันไม่สนใจเสียงเจี๊ยวจ๊าวของเพื่อนๆ ในห้อง ท่าทางที่เธอตั้งใจเหลาดินสออยู่เงียบๆ นั้นยิ่งทำให้เธอดูเป็นคนพิเศษ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 38) หรือเมื่อทราบว่าตนเองได้รับรางวัลมิตรภาพ เธอก็วางตัวเป็นปกติ บางครั้งซองลันก็มีอารมณ์ขัน ทำให้ทุกคนรักและเอ็นดูในตัวเธอ ส่วนซุอา การแสดงออกถึงความสงบและการเป็นเด็กที่มีจิตใจดี เช่น ตอนที่ตุ๊กตาหาย ซุอาแสดงออกอย่างนุ่มนวล ระหว่างเขียนเรียงความก็แสดงถึงลักษณะของผู้มีสมาธิ ซุอาเป็นเด็กที่มีผลการเรียนที่ดี หรือครั้งเมื่อทราบว่ามินโฮทำตุ๊กตาของตนเสียหายก็สามารถระงับความโกรธและให้อภัยมินโฮได้

กรณีที่เด็กมีภาวะจิตใจสับสน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการแสดงออกทั้งภายในและภายนอกที่แปรปรวน ดังเช่นมินโฮ ความสับสนทั้งเรื่องครอบครัว ดินสอสีแดง ทำให้เกิดความกลัว เก็บกดในอารมณ์ มีความคิดขัดแย้งในตนเอง มักคิด พุดในใจ บ่อยครั้งความสับสนทำให้ไม่สามารถลำดับความคิด การตัดสินใจได้ ส่วนปฏิกริยาภายนอกบางครั้งมีอาการขมลูก หน้าซีด ตัวเย็น หัวใจเต้นแรง ฯลฯ ดังความที่ว่า

เขาไม่เคยเล่นเบสบอลกับพ่อเลยแม้แต่ครั้งเดียว เปลี่ยนเป็นเล่นต่อเลโก้กับพ่อดีกว่า ถึงแม้จะไม่เคยทำคุณก็ให้กิน แต่แม่ก็เคยซื้อให้ ส่วนนี้เอาไว้แบบนี้ไม่ต้องเปลี่ยน แปลงสวนครัวเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ ไม่เคยเห็นด้วยซ้ำ เปลี่ยนเป็นไปซื้อมันเทศที่ตลาดสดดีกว่า... เศษยางลบหนากๆ

หลุดออกมา แต่ตัวหนังสือที่ถูกกลบยั้งอยู่เหมือนเดิม ลบไม่ออก... มินโฮตัวเย็นวาบ ขนลุกไปทั้งตัว ครี๊ด ครี๊ด ครี๊ด เขารู้สึกเหมือนโดนดินสอสีแดงแทะหัวอยู่ยั้งยั้งนั้น

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 62)

ความสับสนที่เกิดกับมินโฮมีการเปลี่ยนแปลงที่นำศึกษา คือ เริ่มจากจิตใจที่มีความกลัว โดยมีสาเหตุมาจากประสบการณ์สิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น การเห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน การเห็นแม่ร้องไห้ ทำให้มินโฮจะเชื่อมโยงไปสู่ความคิดต่างๆ นานา เกิดความกลัวว่าครอบครัวจะไม่สงบสุข ดังความที่ว่า “เวลาแม่ร้องไห้ เรากลัวมาก กลัวที่บ้านเราจะกลับมาไม่มีความสุข... ความทุกข์เหมือนกับผ้าที่พันล้อมบ้านเอาไว้จนมืดตึ๊ดตื๋อ เราเกลียดพ่อ เพราะพ่อเป็นคนทำให้แม่ร้องไห้...แม่เหมือนคนเศร้าอยู่ตลอดเวลา...สิ่งที่น่ากลัวยิ่งกว่าเวลาแม่โกรธ ก็คือเวลาที่แม่ร้องไห้” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า, 83-85) หรือเมื่อต้องเผชิญเหตุการณ์ที่กดดันมากขึ้น เช่น การปิดบังความลับเรื่องตุ๊กตานางฟ้าแก้ว เรื่องดินสอสีแดง เรื่องเรียงความ ปัญหากับเพื่อน (เชกยูและทงซอล) ทำให้มินโฮยิ่งเพิ่มความกลัว วิดกกังวล ลังเล สับสน จนบางครั้งนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาด ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ มีการแสดงอารมณ์กับแม่ เป็นต้น เมื่อต้องกลัวและเก็บกดอารมณ์มากขึ้นมินโฮจึงมีอาการเรียบเฉย ซึมเศร้า และต้องการหนีจากสภาพที่เป็นทุกข์ ภาวะที่เด็กต้องเผชิญเช่นนี้ทุกฝ่ายควรใส่ใจ เพื่อป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาก็สามารถพบเกิดขึ้นกับเด็กในชีวิต สังคมจริงได้เช่นกัน

3.2 ความร่าเริงสดใส-ความเศร้าหมอง

การแสดงออกของจิตใจ อารมณ์ร่าเริง สดใส ซึ่งถือเป็นภาวะด้านบวกที่ปรากฏเป็นปกติและมีมากในวัยเด็ก ทั้งการยิ้ม การหัวเราะ การทักทายปกติ ฯลฯ ตัวละครเด็กที่มีลักษณะจิตใจและอารมณ์เช่นนี้อย่างชัดเจนก็คือ ซูอา ในยามปกติเธอจะร่าเริง สดใส ยิ้มง่าย มั่นใจในตนเอง ยกเว้นในยามที่มีเรื่องเศร้า เสียใจ ก็จะแสดงสีหน้า ดวงตา น้ำเสียงแห่งความเศร้าให้ปรากฏ แต่เป็นช่วงสั้นๆ เท่านั้น ส่วนตัวละครเด็กอื่นได้แสดงให้เห็นว่าในยามที่จิตใจ อารมณ์เป็นปกติเด็กๆ มักจะ

แสดงออกถึงความรำเริงสดใสด้วยการพูดคุย หัวเราะให้เห็นเสมอ ส่วนความเศร้าหมอง เป็นสภาพจิตใจ อารมณ์ด้านลบ อาจแสดงออกทางสีหน้า ดวงตา น้ำเสียง การร้องไห้ การเก็บตัว ฯลฯ ตัวละครเด็กที่มีการแสดงออกเช่นนี้ อย่างเห็นได้ชัดก็คือ มินโฮ ภาวะความเศร้าที่สะสมมานานและหลายด้านทำให้มินโฮมีความทุกข์ เศร้าตามลำดับ ความเศร้าถูกถ่ายทอดผ่านสมุดบันทึกความลับ ความนึกคิด ความรู้สึก รวมถึงอากัปกริยา น้ำเสียง คำพูด กิจกรรมที่ทำ เป็นต้น ดังความตอนหนึ่งที่ว่า

อยากจะระบายให้ใครสักคนฟัง แต่ก็ไม่อยากให้ใครรู้เลย อยากรู้ว่าพวกตั้มตุ๋นเก็บความลับไว้ได้ยังไง และเวลาโกหกต้องทำยังไงไม่ให้คนจับได้ คนอื่นจะรู้ว่าพวกตั้มตุ๋นต้องมีจิตใจที่แกร่งกว่าคนทั่วไป แค่นั้นก็กลับมินโฮยังรู้สึกว่ายากเลย ความลับเลยกลายเป็นความลับจริง ๆ... ตึง ตึง ตึง เหมือนมีเสียงดนตรีทำนองเศร้าๆ ดังออกมาจากปลายนิ้วนางฟ้า นางฟ้าแก้วคงจะอยากเล่นดนตรีเปล่งใจมินโฮที่กำลังเศร้า นางฟ้าแก้วคงรู้ว่าตอนนี้เรารู้สึกแย่มากแค่ไหน “แม่ครับ ผมอยากย้ายโรงเรียนครับ” อยู่ๆ มินโฮก็พูดขึ้นมา ขณะที่แม่เดินเข้ามาในห้องหลังจากล้างจานเสร็จ

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 72-73)

ความคิด คำพูด ความปรารถนา น้ำเสียงข้างต้นแสดงให้เห็นความทุกข์ ความเศร้าของมินโฮที่ไม่สามารถบอกใครได้ ความเศร้าบางอย่างถูกเก็บไว้ภายใน บางอย่างแสดงออกภายนอกพร้อมด้วย ดังเช่นครั้งที่ถามคุณครูถึงเหตุผลที่คัดเลือกเรียงความของตน การใช้ น้ำเสียง และสีหน้าบ่งบอกถึงความเศร้าเมื่อพูดกับแม่ในยามที่ตนเองมีปัญหหลายด้าน การแสดงอาการไม่ยินดียินร้ายต่อสิ่งรอบตัว เก็บตัว เบื่ออาหาร ไม่กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมภายหลังการประกวดเรียงความ ฯลฯ พฤติกรรมความเศร้าของมินโฮจึงเป็นการพยายามรักษาความรู้สึกตนเอง เป็นความเศร้าที่แตกต่างจากความเศร้าในเด็กทั่วไปที่มีปรากฏในช่วงระยะเวลาสั้นๆ หรือเฉพาะเรื่องเท่านั้น

3.3 ความอ่อนโยน-ความก้าวร้าว

นวนิยายแปลดินสอสีแดงได้แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีจิตใจอ่อนโยนส่งผลให้มีอารมณ์ที่ดี คือ มีน้ำใจ มีความเมตตา สุภาพเรียบร้อย เช่น ซองลัน ได้แสดงความมีน้ำใจด้วยการวาดภาพประกอบเรียงความให้มินโฮ ส่วนซุอา เป็นเด็กหญิงที่มีความสุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน รู้จักเห็นใจผู้อื่น และด้วยความที่เด็กหญิงทั้งสองมีจิตใจอ่อนโยน มีเมตตาจึงเป็นที่รักของทุกคน แม้มินโฮเองส่วนหนึ่งเป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน ความอ่อนโยนได้แสดงออกผ่านความรู้สึกนึกคิด น้ำเสียง คำพูด การกระทำ ที่คำนึงถึงความรู้สึก ความสุขของผู้อื่น เช่น “แม่ภาควมมีใจในตัวฉัน ทั้ๆ ปกติแม่ไม่เคยอายุในสิ่งที่ฉันเป็นอยู่เลย แต่ถึงอย่างนั้น การไม่อายุกับการภาควมมีใจก็ต่างกันโดยสิ้นเชิง... ถ้าฉันเก่งกว่านี้สักหน่อย ทั้คุณครู ทั้เพื่อนๆ และพ่อ ก็คงจะชอบฉันกว่านี้ เพราะอย่างนี้ ฉันก็เลยต้องเลือกเขียนเฉพาะสิ่งที่คนอื่นชอบ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 133) ความอ่อนโยนละเมียดละไมในจิตใจของมินโฮยังแสดงออกผ่านการพิจารณาเลือกประเด็น เนื้อหาในเรื่องความที่สามารถเรียบเรียงออกมาได้อย่างสละสลวย น่าติดตาม

สำหรับความก้าวร้าว เป็นการแสดงออกด้านลบที่เกิดสัมพันธ์กับความโกรธ ความไม่พอใจ ความไม่สามารถควบคุมจิตใจให้อยู่ในสภาวะปกติได้ ความก้าวร้าวมีส่วนสัมพันธ์กับอุปนิสัย บุคลิกภาพของบุคคล ตัวละครเด็กที่แสดงออกเช่นนี้อย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ เซกยูและทงซอล ความก้าวร้าวของเด็กทั้งสองสะท้อนผ่านความคิด คำพูด การกระทำที่ก้าวร้าวต่อมินโฮ หลายครั้งที่เด็กชายทั้งสองโดยเฉพาะเซกยูจะใช้คำพูดแสดงความเหนือกว่าก้าวร้าวมินโฮ เช่น การห้ามมิให้มินโฮเข้าประกวดเรียงความว่า “เรื่องที่นายเขียนจะจริงหรือไม่จริงก็ไม่เกี่ยวกับฉันสักหน่อย ตอนนี้นั้นมันเลยสนามแข่งในห้องไปแล้ว นายนะไม่คู่ควรเป็นคู่แข่งฉันหรอก” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 78) หรือการขโมยดินสอสีแดงไปทิ้ง เมื่อมินโฮพยายามอ้อนวอนขอคืน เซกยูก็ใช้คำพูดยั่วยุ ดึงความว่า “เฮ้ย นายไม่มีดินสอนั่นแล้วเขียนอะไรไม่ได้เลยหรือยังงั้น หรือว่ามีดินสออยู่แต่คนเดียว” หรือ “ต้องไปละ จะถึงเวลาเข้าห้องแล้ว นายเพิ่งมาแข่งครั้งแรก คงไม่รู้สินะ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า, 125) และเมื่อความอดทนของมินโฮหมดลงจึงมีการใช้กำลังต่อสู้กัน ความก้าวร้าวของเซกยูและทงซอลส่วนหนึ่งเป็นเพราะพื้นฐาน

อารมณ์ จิตใจคล้ายๆ กัน มีเป้าหมายที่มุ่งผลแพ้ชนะ หรือต้องการทำลายผู้ที่ตนไม่พอใจ แต่สำหรับมินโฮ การแสดงภาวะจิตใจ อารมณ์ที่ก้าวร้าวบางช่วง เป็นเพราะความอึดอั้น ไม่สามารถทนต่อภาวะบีบคั้นได้ แต่มีใช้ลักษณะของผู้ที่มีพื้นฐานพฤติกรรม บุคลิกภาพก้าวร้าว รุนแรง

3.4 ความรัก ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น-ความริษยา ความเห็นแก่ตัว

ความรัก ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นความรู้สึก การแสดงออกของจิตใจ อารมณ์ในลักษณะของความชื่นบาน ชอบ ยินดีในความผูกพัน ปราบปราม ตีต่อสิ่งและบุคคลอันเป็นที่รัก ในเรื่องได้สะท้อนลักษณะจิตใจ อารมณ์ด้านนี้ของเด็กๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งอันเป็นที่รัก ดังนี้ ความรักต่อตนเอง ได้แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรัก ความปรารถนาดีต่อตน รักในความรู้ความถนัดที่ตนมี และรักที่จะนำพาไปสู่ความประสบความสำเร็จ ความรักความเห็นใจผู้อื่น ได้แสดงให้เห็นว่าเด็กแต่ละคนจะมีไม่เหมือนกัน เด็กที่ได้รับความรักความอบอุ่นในครอบครัว เช่น ชูอา ซองลัน จะเป็นผู้ที่มีความรักและแสดงความรัก ความเห็นใจผู้อื่นอย่างเป็นปกติ ในเด็กที่ได้รับการดูแล สนับสนุนจากครอบครัวอย่างดีเช่นกัน แต่อาจมุ่งเป้าหมายความสำเร็จแห่งตนเป็นหลัก เช่น เขกยูก็่จะขาดความเห็นใจผู้อื่น และในเด็กบางคนแม้ตนเองจะรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความรัก ความเข้าใจจากผู้อื่นตามที่ปรารถนา เช่น มินโฮ แต่ก็เป็เด็กที่รักและรู้จักถนอมน้ำใจผู้อื่นโดยเฉพาะกับแม่ บ่อยครั้งมินโฮยอมเก็บความทุกข์เพื่อรักษาจิตใจของแม่ ดังความที่ว่า *แม่อย่าร้องไห้ นะครับ แม่ดูผมเถอะครับ... มินโฮนึกถึงภาพตอนที่แม่อดลูกชายให้เพื่อนฯ พัง หน้าต่ายิ้มแย้มมีความสุข... แม่บอกว่ามีความสุข มินโฮก็ต้องเก็บความลับเรื่องดินสอสีแดงเอาไว้ ไม่บอกให้ใครรู้จะดีกว่า บอกว่าเราแต่งเรื่องขึ้นมาเองดีกว่า* (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 85)

ความรักที่มีต่อเพื่อน ได้แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรัก ความห่วงใยในเพื่อนที่ตนรัก โดยอาจแสดงความรู้สึกผ่านคำพูด การเห็นอกเห็นใจ การมีน้ำใจช่วยเหลือกันในยามที่เพื่อนประสบทุกข์ เช่น เพื่อนทุกคนรู้ดีสงสารชูอาเมื่อตุ๊กตานางฟ้าแก้วหายไป การที่ซิงซูกอยช่วยเหลือมินโฮในยามถูกเขกยูและทงซอลรังแก หรือการที่ชูอาารู้ดีสงสารที่เห็นมินโฮเก็บความทุกข์ไว้นใจ รวมถึงการที่ทงซอล

คอยช่วยเหลือเชกยู เป็นต้น ส่วนการแสดงความรักต่อสิ่งที่ตนรักและสนใจ เช่น การรักสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องเล่น อาทิ ชูอา รักตุ๊กตา รักสัตว์ก็จะมีความผูกพัน ความรักในกิจกรรมที่ตนเองถนัด สนใจ ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะพัฒนา ทำสิ่งนั้น ให้ดี ดังที่มินโฮและเชกยู ต้องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ

สำหรับความริษยา ความเห็นแก่ตัว ความริษยา เป็นสภาพของจิตใจ อารมณ์ที่แสดงถึงการทนไม่ได้ หรือไม่มีความสุขที่เห็นผู้อื่นได้ดีกว่าตนเอง อาจแสดงออกถึงความขุ่นมัว ความรู้สึกไม่ดี มุ่งร้ายด้วยคำพูดขี้ขลาด ข่มขู่ กระทบกระทั่ง ขวนทะเลาะวิวาท เป็นต้น การแสดงออกของจิตใจ อารมณ์นี้ของเด็กในเรื่องปรากฏในลักษณะของความคิด อารมณ์ขุ่นมัว การกระทำที่เห็นแก่ตัว แล้งน้ำใจ เช่น เชกยูและทงซอลเมื่อไม่พอใจมินโฮก็ได้แสดงอารมณ์รุนแรง มีอคติ คิดและใช้คำพูดขี้ขลาด ข่มขู่ กระทบกระทั่ง ขโมย ขวนทะเลาะวิวาท จนบางครั้งทำให้มินโฮขาดความเชื่อมั่นในตนเอง โมโห และควบคุมอารมณ์โกรธไว้ไม่ได้ เช่นกัน ความว่า “เฮ้ย เรียนกับบอกว่าเถอะว่าเรียน จะอายุเก็บไว้เป็นความลับทำไม” เชกยูชักเริ่มโมโห “ก็บอกว่าไม่ได้เรียน” มินโฮอารมณ์เสียจึงผลจากเชกยูเดินไปตามทางของตน หรือ “ฉันรู้หมดแล้วว่าคุณเป็นคนใช้ให้ทงซอลมาขโมยดินสอไป” เชกยูแสร้งยิ้ม หัวเราะหึๆ “มีใครเห็นด้วย” “ใคร” (ดินสอสีแดง, 2556 หน้า 22-23, 124) หากกล่าวได้ว่า ความริษยา ความเห็นแก่ตัว ย่อมมีอยู่ในจิตใจ อารมณ์ของมนุษย์ผู้เป็นปุถุชน แต่หากสภาวะนี้ได้รับการขัดเกลา แก้ไข ตั้งแต่ยังเยาว์วัย ย่อมทำให้บุคคลสามารถพัฒนาสิ่งที่เป็นลบนี้ให้เป็นบวก เช่น รู้จักชื่นชมยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี ลดการถือตน มองผลสัมฤทธิ์ที่มีใช้ความสำเร็จแห่งตนอย่างเดียว แต่คำนึงถึงมิตรภาพ ซึ่งจะทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นต้น

4. พัฒนาการทางสังคม

พัฒนาการทางสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถของเด็กในการเรียนรู้ การปรับตัว การสื่อสาร การเข้าร่วมและดำเนินชีวิตในสังคม หากพิจารณาตามทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของแอลเดอร์ (Alfred Adler) ในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้แสดงให้เห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กที่เริ่มต้นจากสังคมพื้นฐานตั้งในระดับครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน ฯลฯ โดย

เฉพาะครอบครัวและเพื่อนมีผลต่อทัศนคติ การเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่เป็นสุขหรือทุกข์ของเด็กมาก ในเรื่องจึงได้แสดงให้เห็นพัฒนาการด้านนี้ของเด็กทั้งในส่วนของ การเข้าร่วมและวิถีชีวิตในสังคม ประโยชน์ของการเข้าสังคม ดังนี้

4.1 การเข้าร่วมและวิถีชีวิตในสังคม ทั้ง 3 กลุ่ม คือ ครอบครัว สถานศึกษา และกลุ่มเพื่อนพบว่า

4.1.1 การเข้าร่วมและวิถีชีวิตในครอบครัว

ครอบครัวเป็นสังคมแรกที่เด็กมีส่วนร่วมและดำเนินชีวิตตั้งแต่เริ่มต้นชีวิตได้สะท้อนให้เห็นว่า บรรยากาศ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก การเลี้ยงดูมีผลต่อเจตคติ การมองชีวิต มองโลก การปฏิบัติตน ฯลฯ กล่าวคือ หากสมาชิกมีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน มอบสิทธิเสรีภาพในขอบเขตที่เหมาะสม ก็จะเป็นรากฐานให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมภายนอกที่ดี สามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ดังเช่นพฤติกรรมทางสังคมที่ดีของซูอาและซอลันตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในพัฒนาการข้างต้นตามลำดับ แต่หากครอบครัวมอบความรัก การเอาใจใส่ที่ดี แต่อาจมุ่งผลความสำเร็จแห่งตนเป็นสำคัญ ผลดี คือ เด็กมีความพร้อมที่จะพัฒนาขีดความสามารถ แต่ผลเสีย คือ หากได้ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้มีจิตสาธารณะ อาจทำให้เด็กเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่ได้รับความสุข ความสำเร็จที่แท้จริงในชีวิต และหากถ้าเด็กอยู่ในครอบครัวที่ไม่ราบรื่นดังที่มินโฮเผชิญ มีส่วนทำให้เด็กมีปมด้อยทางสังคมได้ แต่อีกด้านหนึ่งผู้เขียนได้ถ่ายทอดบางแง่มุมไว้อย่างน่าสนใจ คือ แม่มินโฮจะรับรู้ มองสังคมในครอบครัวของตนเองมีปัญหา แต่กลับเป็นเด็กที่มีมุมมองต่อชีวิต ครอบครัวผู้อื่นในมุมมอง ดังความว่า “วันนี้บ้านทงซอล จะแกงปลาเนื้อขาวกินกันนี่เอง ภาพทงซอลนั่งบนโต๊ะกินข้าวกับพ่อและแม่ มีแกงปลาร้อนๆ ควันลุยตั้งอยู่ตรงกลางโต๊ะลอยมาปรากฏตรงหน้ามินโฮ ลมเย็นๆ พัดมากระทบตัวเขา แทรกเข้าไปในเสื้อกันหนาวจนถึงเนื้อ แล้วก็ทะลุออกไป เขายืนมองอยู่อย่างนั้นจนพอกับแม่ทงซอลเดินลับตาไป” (ดินสอสีแดง, 2556 หน้า 74) ภาพความรู้สึกที่มินโฮมองว่าเพื่อนๆ ได้อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น มีความสุข เช่นนี้เสมือนเป็นการเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปของการมีส่วนร่วม หรือวิถีชีวิตที่มินโฮไม่ได้รับจากครอบครัว ในช่วงก่อนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดี

4.1.2 การเข้าร่วมและวิถีชีวิตในสถานศึกษาและกลุ่มเพื่อน
นวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นทั้งการแสดงและพัฒนาความสามารถ การสร้างโอกาสทางการศึกษา และชีวิต โดยได้เน้นให้เห็นว่า สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา กิจกรรม ผู้สอน มีส่วนสนับสนุน มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็ก สำหรับการเข้าร่วมกลุ่มสังคมกับเพื่อนทุกวัตถุประสงค์ ทำให้เด็กได้ฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกการเป็นผู้มีความอดทน เสียสละ มีน้ำใจ รู้จักให้อภัย เคารพสิทธิ หน้าที่ กฎระเบียบของสังคม และเป็นการเรียนรู้มารยาททางสังคม มีส่วนช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ทางสังคมตามความเป็นจริงว่า มิตร หรือเพื่อนอาจมีทั้งผู้ที่รัก ปราบปรามดีต่อตนอย่างจริงจัง คอยสนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เช่น มินโฮ ซังซู ของลันและซูอา เพื่อนที่มีแนวความคิดคล้ายคลึงกัน เช่น เซกยูและทงซอล หรือเพื่อนที่ไม่ได้ส่งเสริมแต่ทำลายกัน เช่น กรณีของเซกยูและทงซอลที่มีต่อมินโฮ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในสังคมเหล่านี้ถือเป็นสังคมจำลองที่ทำให้เด็ก เยาวชนที่เป็นผู้อ่านได้เรียนรู้ ปรับตัว เข้าใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติ วางตัวในสังคมจริงได้อย่างเหมาะสมและเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

4.2 ประโยชน์ของการเข้าสังคม

ในเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า การเข้ากลุ่มสังคมของเด็กไม่ว่าจะเป็นในครอบครัว สถานศึกษา การทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อน มีส่วนส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้กระบวนการทางสังคม การปรับตัว ฯลฯ การเข้ากลุ่มสังคมยังเป็นแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้เด็กทราบแนวทาง หรือเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง กิจกรรมบางอย่างทำให้เด็กได้พบเห็นต้นแบบที่ดี ดังที่ซูอาต้องการเป็นนักแสดงละครเวทีที่เก่งเพราะได้เห็นญาติแสดง มินโฮและเซกยูขึ้นขอบอาจารย์ซังจืออา และยึดถือเป็นบุคคลต้นแบบ โดยเฉพาะมินโฮปรารถนาจะเป็นนักเขียนที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกความคิดด้วยความเป็นตัวของตัวเอง เป็นต้น

กรณีของของลัน การวาดภาพเป็นโอกาสให้เธอได้พัฒนาตนเอง ได้แบ่งปันน้ำใจ ทำให้ตนเองและครอบครัวมีความสุข ส่วนเซกยู การสนับสนุนจากแม่ คุณครู การมีต้นแบบที่ดีมีส่วนช่วยให้เขาวางเป้าหมายในชีวิต โดยเฉพาะ

การศึกษาในระดับต่อไปอย่างชัดเจน ดังความว่า “การประกวดเรียงความระดับประเทศครั้งนี้ ทั้งแม่เชกยูและคุณครูสอนพิเศษต่างผลึกกำลังกันเต็มที่... เชกยูจึงอ่านหนังสือทุกเล่มที่อาจารย์ซงจืออาเขียน โรงเรียนนัลดราราของอาจารย์ซงจืออา ก็เป็นความฝันของเชกยูเองเหมือนกัน” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 111) เป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายของเด็กในเรื่อง เกิดขึ้นทั้งจากแรงขับภายใน คือ การค้นพบความถนัดความสนใจ ความต้องการเฉพาะตน และอิทธิภายนอกซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นประโยชน์จากการเป็นส่วนหนึ่งและการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สังคมจึงไม่เพียงแต่ทำให้เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจกระบวนการทางสังคม สามารถปรับตัว มีพัฒนาการทางสังคมที่ขึ้นตามลำดับเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจ ค้นพบ หรือทราบแนวทางในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตน ทั้งเพื่อความสุขความสำเร็จแห่งตน เพื่อคนที่ตนรักและเพื่อสร้างประโยชน์ ความดี ในสังคมวงกว้างต่อไป

5. พัฒนาการทางบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะ เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลที่ปรากฏทั้งด้านร่างกาย อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ การแสดงออกทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และการแสดงออกทางสังคม เป็นต้น ในนวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” ได้แสดงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพว่า มีทั้งปัจจัยภายใน เช่น การทำงานของสมอง ระบบประสาท ภาวะจิตใจ อารมณ์ ฯลฯ ปัจจัยภายนอก เช่น การอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับ ฯลฯ ประกอบกันและมีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ คล้ายคลึง หรือแตกต่างกันออกไป เรียกว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคล และจากการศึกษารายละเอียดของตัวละครเด็กทั้ง 6 ตัวละคร คือ มินโฮ ซูอา ซองลัน ซังซู เชกยู และทงซอล ผลสานกับทฤษฎีบุคลิกภาพของอริกสัน (Erik H. Erikson) ทำให้เข้าใจลักษณะ พัฒนาการทางบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกของเด็ก ดังนี้

5.1 ลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นบวก

5.1.1 **ตัวละครซูอา** เป็นเด็กผู้หญิงที่มีบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกที่ตีความเหมาะสมกับวัย คือ ภายใน เป็นเด็กที่มีพื้นฐานทางจิตใจดี ภายนอก เป็นเด็กที่มีมารยาท ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับทุกคน มีน้ำใจ รู้จัก

ให้อภัย สิ่งที่ทำให้ชูอา มีบุคลิกภาพเช่นนี้สืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดู บรรยากาศในครอบครัวที่เป็นประชาธิปไตย บวกกับอุปนิสัยส่วนตัวประกอบกัน ลักษณะบุคลิกภาพชูอา เช่น

ชูอาไม่ว่าอะไรมินโฮอีก ตอนที่เสียนางฟ้าแก้วไปชูอาเสียมาก แต่ก็ลืมไปนานแล้ว แต่มินโฮยังเก็บเอาไว้ในใจตลอด ชูอาสงสัยสารที่มินโฮต้องคอยคิดว่าตนเองทำผิดแล้วก็ลุ่มใจอยู่คนเดียวตลอดเวลาที่ผ่านมา... ชูอา รู้สึกซาบซึ้งที่มินโฮทำแบบนี้ ไม่ได้เกลียดมินโฮที่ทำนางฟ้าแก้วแตก “เอาอาหารให้กระต่ายกันไหม เก็บแครอทไว้แล้ว” ชูอาเดินนำหน้าออกไปก่อน มินโฮเดินตามชูอาไป ความรู้สึกสงบและอบอุ่นแผ่ซ่านไปทั่วอก

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 145)

ด้วยบุคลิกภาพที่ดี จึงทำให้ชูอาเป็นที่รักทั้งในฐานะลูก นักเรียน และเพื่อนที่ดี โดยเฉพาะกับมินโฮ ชูอาเป็นทั้งเพื่อนสนิท เป็นบุคคลที่ช่วยเติมเต็มส่วนที่มินโฮขาดหายไป ตัวละครชูอาเสมือนเป็นตัวแทนของเด็กที่รู้จักตนเอง รู้เอกลักษณ์ คุณสมบัติ ความต้องการของตน มีความมั่นใจในระดับที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีหลายด้านแก่เด็กและเยาวชนผู้อ่าน

5.1.2 ตัวละครของลัน เป็นตัวละครเด็กหญิงที่มีเอกลักษณ์ คือ บุคลิกภาพภายใน เป็นผู้มีความมั่นใจมั่นคง อารมณ์ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เฉลียวฉลาด ส่งผลให้บุคลิกภาพภายนอกให้เป็นเด็กที่กล้าคิด พูด ทำ แสดงออกในทางที่ดี เป็นธรรมชาติ มีน้ำใจต่อผู้อื่น เหตุปัจจัยที่ทำให้ของลันมีบุคลิกภาพเช่นนี้เนื่องมาจากการเลี้ยงดู การสนับสนุนทั้งจากครอบครัว สถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้เธอได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง บวกกับอุปนิสัย ความสามารถประกอบกัน บุคลิกภาพดังกล่าวทำให้ของลันเป็นเด็กที่มีเสน่ห์ เป็นที่รัก เป็นที่ยอมรับของสังคม ตัวอย่างบุคลิกภาพที่น่าประทับใจของของลัน เช่น ในงานวันปิดภาคเรียนเธอได้สร้างรอยยิ้ม ความประทับใจให้ผู้อื่น ดังความว่า

ในขณะที่ของลันได้รับรางวัล “มิตรภาพ” ซึ่งพอของลันรู้ว่าตนเองได้แล้วก็ทำหน้าตาต่างๆ “ฉันไม่ค่อยมีเพื่อนสักหน่อย” ทุกคนหัวเราะของลัน คุณครูไม่ได้อธิบายให้ฟังว่าทำไมถึงให้รางวัลนี้แก่ของลัน แต่มินโฮคิดว่าน่าจะเป็นเพราะของลันช่วยวาดรูปประกอบเรียงความให้เขา มินโฮรีบไปเรียงความมาดู ก็เห็นคำว่า “สิ่งที่น่ากลัวกว่าเสือ” และรูปเสือที่ของลันวาดให้ เขาซาบซึ้งใจมากที่ของลันอุตส่าห์วาดรูปสวยๆ ให้

(ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 117)

บุคลิกภาพที่เป็นธรรมชาตินี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะของลันมิใช่เด็กที่มีความรู้สึกมีปมด้อยในเรื่องใด แม้ของลันจะมิได้คาดหวัง หรือแสดงตนว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จ หรือเป็นผู้มุ่งปฏิบัติตามเป้าหมายอย่างรวดเร็ว แต่มีความเป็นปกติ มีความเป็นตัวของตัวเอง บวกกับความสามารถ ความดีและความสุขประกอบกัน ของลันจึงเป็นอีกหนึ่งตัวละครที่มีบุคลิกภาพที่ดีและน่าจะประสบความสำเร็จต่อไป

5.1.3 ตัวละครซังซู เป็นตัวละครเด็กที่เป็นเพื่อนกับมินโฮคอยช่วยเหลือและอยู่เคียงข้างมินโฮ บทบาทในเรื่องแม้มีไม่มากนัก แต่ก็ทำให้เข้าใจได้ว่าซังซูได้ว่าเป็นเด็กที่มีจิตใจดี มีความรักและเห็นใจเพื่อนอย่างจริงใจ แม้ตนจะไม่ทราบรายละเอียดส่วนตัวของมินโฮมาก แต่ซังซูก็คอยปกป้อง ช่วยเหลือมินโฮอยู่เสมอ เหตุปัจจัยที่ทำให้ซังซูมีบุคลิกภาพเช่นนี้อาจเป็นเพราะได้รับการปลูกฝัง อบรม อุปนิสัยส่วนตัวที่รักความยุติธรรม เห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่อ่อนแอกว่า จึงทำให้ซังซูมีบุคลิกภาพเช่นนี้ ดังคำพูดปกป้องและให้กำลังใจมินโฮว่า “แล้วเวลามินโฮจะทำอะไร ต้องคอยรายงานนายทุกเรื่องเลยหรือไหงหาเรื่องไปทั่ว” “ซังซู นายน่าจะรู้เรื่องอะไรเจียบไปเลยดีกว่า ฉันถามแม่มาหมดแล้ว...” “แล้วแม่นายไปรู้เรื่องที่บ้านมินโฮได้ยังไง เรื่องแบบนี้ ไม่ใช่เรื่องที่คนอื่นจะไปรู้ได้นะ” หรือเมื่อมินโฮกังวลใจกับคำพูดของเซกยูที่ได้กล่าวว่า เพราะคุณครูเวทนาจึงคัดเลือกผลงานของเขา ซังซูจึงกล่าวว่า “เจ้านั่นก็หาเรื่องพูดเพราะไม่อยากจะเป็นคนแพ่ต่างหากละ” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 68, 79) แม้ซังซูจะไม่ใช่เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือมีความสามารถเฉพาะด้านที่โดดเด่น แต่

ก็เป็นเด็กที่ไม่ได้รู้สึกว่าคุณเองมีปมด้อย หรือมีปัญหาส่วนตัวกับใคร แต่เมื่อรู้สึกว่ามีปัญหาคุณก็แสดงออกถึงความเป็นมิตรที่ดีมาโดยตลอด

5.2 ลักษณะบุคลิกภาพที่มีทั้งบวกและลบ

5.2.1 ตัวละครมินโฮ ตัวละครเอกของเรื่อง เป็นเด็กชายที่มีบุคลิกภาพภายใน คือ มีความเก็บกดความคิดและอารมณ์ มีความกลัว (ดังที่กล่าวมาแล้วในพัฒนาการทางจิตใจ อารมณ์) ช่วงแรก ขาดการยอมรับนับถือตนเอง บุคลิกภาพภายนอก มีความนิ่ง บางครั้งกล้าแสดงออก บางครั้งขาดความมั่นใจ เก็บตัว บังคับที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของมินโฮก็คือ สิ่งแวดล้อม ปัญหาในครอบครัว การเลี้ยงดู วัฒนธรรมการแสดงออกที่ได้รับอิทธิพลจากพ่อและแม่ซึ่งไม่นิยมเปิดเผยความรู้สึก ประสบการณ์ ทำให้มินโฮมักมีคำถาม-คำตอบกับตนเองบ่อยครั้ง แต่เป็นคำตอบที่ไม่ลงตัว ยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา ความทุกข์มากขึ้นก็ยิ่งหวั่นไหว ขาดความเชื่อมั่น หรือยอมรับนับถือตนเอง มีความนิ่งเงียบ เป็นต้น แต่อีกด้านหนึ่งมินโฮก็เป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพดี คือ มีความอ่อนโยน รู้จักรักษาหัวใจผู้อื่น ไม่ผูกพยาบาท มีความอดทนอดกลั้น เป็นเด็กที่มีศิลปะในการนำเสนอผลงานที่ดี เช่น รู้จักใช้ภาษา อารมณ์ขัน กลวิธีการพูด การจูงใจให้ผู้อื่นติดตามฟัง เรียงความได้ตั้งแต่ต้นจนจบ ดังความว่า

พอเห็นท่าทีของทุกคนที่ไม่ได้มองเขาเป็นตัวตลก มินโฮก็เริ่มมั่นใจขึ้น ความมั่นใจนี้ค่อยๆ ลอยขึ้นมาจากในท้อง เขาเริ่มอ่านด้วยน้ำเสียงหนักแน่น ชัดเจน และอ่านไปอย่างช้าๆ พอถึงบทพูด ก็ใส่อารมณ์เข้าไปให้รู้สึกเหมือนจริงที่สุด “คิกๆ” พอมินโฮทำเสียงเลียนเสียงเด็กหัวเราะ นักเรียนที่นั่งอยู่แถวหน้าก็ทำตาม แล้วก็พอกันหัวเราะ เสียงหัวเราะดังทั่วห้องประชุม...พอมินโฮอ่านจบ เสียงปรบมือก็ดังก้อง

(ดินสอสีแดง, 2556, 51)

ช่วงท้ายเรื่องหลังจากมินโฮทราบว่าตนได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนัลรารา ทำให้เริ่มพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่ความมั่นใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น กล้าคิด พูด ทำ ด้วยเหตุผล ความจริงมากขึ้น และไม่หวั่นไหวดังเช่นที่ผ่านมา ตัวละครมินโฮจึงแสดงให้เห็นบุคลิกภาพทั้งด้านบวกและด้านลบในตน ซึ่งเป็นลักษณะที่มีในเด็กและในบุคคลส่วนใหญ่

5.2.2 ตัวละครเชกยู ตามบทบาทในเรื่องถือเป็นตัวละครเอกฝ่ายร้าย เป็นคู่ขัดแย้งกับมินโฮ ในประเด็นบุคลิกภาพ เชกยูเป็นตัวละครที่มีบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกที่มีทั้งด้านดีและไม่ดีในตัวเอง กล่าวคือบุคลิกภาพภายใน เป็นเด็กที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ มีความเฉลียวฉลาด แต่ขณะเดียวกันก็มีจิตใจมุ่งร้ายต่อมินโฮ ส่งผลให้บุคลิกภาพภายนอก เชกยูมีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก มีความขยัน มีความสามารถ แต่ขณะเดียวกันก็ชอบอวดตน คิด พุด ทำ ในสิ่งที่เป็นการมุ่งร้าย ก้าวร้าว ไม่มีน้ำใจต่อมินโฮหลายๆ ครั้ง เช่น ช่วงที่ต่อสู้กันแม้เห็นมินโฮเจ็บมากแต่เชกยูก็ยังซ้ำเติม ดังความว่า *“เชกยูเห็นมินโฮไม่ลุกขึ้นมากก็ชะงัก ใจหนึ่งก็กลัว อีกใจหนึ่งก็คิดว่าจะต้องรีบเข้าห้องประกวด จึงเดินข้ามมินโฮที่นอนขวางทางอยู่ แต่เชกยูไม่ได้เดินข้ามไปเฉยๆ เขาเหยียบมือขวามินโฮเข้าอย่างแรง”* (ดินสอสีแดง, 2557, หน้า 127) หากพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านบวกของเชกยูจะพบว่าการสนับสนุน การปลุกฝังจากครอบครัว ความมุ่งมั่นตั้งใจพัฒนาตน ทำให้เป็นเชกยูเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน การเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่อง และยังเพิ่มความมั่นใจในตนเอง ส่วนบุคลิกภาพด้านลบ มีทั้งปัจจัยที่เกิดจากอุปนิสัยส่วนตัว ความมุ่งหวังต่อผลสำเร็จ สภาพแวดล้อม ฯลฯ ส่งผลให้เชกยูมีบุคลิกภาพที่ไม่ดีร่วมด้วย บุคลิกภาพนี้ยังส่งผลเสียต่อเชกยูทั้งด้านจิตใจ การกระทำ สังคม (มีทั้งเพื่อนที่ชอบและไม่ชอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน) ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งความปรารถนาไว้ทั้งหมด

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นลบ

5.3.1 ตัวละครทงซอล เป็นตัวละครประกอบที่มีบทบาทเป็นเพื่อนสนิทของเชกยู บุคลิกภาพของทงซอลมีลักษณะบางอย่างคล้ายเชกยูคือ ภายใน เป็นผู้ที่มีจิตใจมุ่งร้าย เอาแพ้ชนะกับผู้ที่ตนไม่ชอบ (มินโฮ) อารมณ์ร้อน ภายนอก เป็นผู้ที่แสดงอารมณ์ ความคิด คำพูด กิริยาเอกริยวกราด ไม่ถนอมน้ำใจกับผู้ที่ตนไม่ชอบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของทงซอล มีทั้งอุปนิสัยส่วนตัว ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อดคิดบางอย่าง ทำให้ทงซอลคิด รู้สึกไม่ดีกับมินโฮ ความไม่พอใจบวกกับความรักเพื่อน ทำให้ทงซอลแสดงบุคลิกภาพด้านลบ คือ ใจร้อน

โมโหง่าย ใช้คำพูดรุนแรงก้าวร้าวมินโฮ คอยสนับสนุน ช่วยเหลือเชกซุ๊ดชวางมินโฮ ดังความที่ทั้งซอลพยายามบอกให้ผู้อื่นทราบ ว่า “สิ่งที่มินโฮเขียนในเรียงความเรื่องบ้านของฉันมิได้เป็นจริงตามนั้นว่า “ทงซอลดันแก้อื้อไปด้านหลัง แล้วผลลันลูกขึ้น... “นั่นมันเรื่องซีไม่แต่งขึ้นมาซัดๆ เป็นเรื่องโกหกทั้งเพ” ทงซอลหน้าแดงก่ำ ตะโกนสุดเสียง “เจ้านั่นไม่มีพ่อสักหน่อย” (ดินสอสีแดง, 2556, หน้า 69) สิ่งที่ทงซอลแสดงออกผ่านกริยาท่าทาง ความคิด คำพูดก้าวร้าวผู้อื่นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม และแม้ทงซอลจะมีใช้ตัวละครที่โดดเด่น ไม่มีรายละเอียดที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีปมด้อยในชีวิต หรือเป็นผู้มุ่งพัฒนาตนสู่ความสำเร็จด้านใด แต่ผู้เขียนก็ได้สร้างและสะท้อนให้ลักษณะของเด็ก หรือบุคคลอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาตระหนักถึงเสียของบุคลิกภาพนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไข พัฒนาการต่อไป

บทสรุป

นวนิยายแปล “ดินสอสีแดง” มิได้เพียงแสดงบทบาทของวรรณกรรมในฐานะเครื่องมือสร้างความบันเทิงและสุนทรียภาพของงานประพันธ์เท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นคุณค่าแห่งปัญญาและจรรโลงจิตใจผู้อ่านให้ได้รับประโยชน์ในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุมมองที่มีส่วนทำให้เข้าใจพัฒนาการของวัยเด็กตอนกลางแต่ละด้านผ่านตัวละคร เรื่องราว เหตุการณ์ในเรื่องได้อย่างกลมกลืน น่าประทับใจ กล่าวคือ พัฒนาการทางร่างกายได้แสดงให้เห็นว่าร่างกายของเด็กมีความแข็งแรง มีสัดส่วนที่สมบูรณ์ตามวัย การทำงานของร่างกายมีความประสานสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อกัน เด็กสามารถใช้ความพร้อมนี้เพื่อการเรียนรู้พัฒนาทักษะได้เป็นอย่างดี แต่หากได้รับความกระทบกระเทือน เจ็บป่วย ร่างกายก็จะเสียสมดุล บาดเจ็บได้ง่าย ทั้งยังได้แสดงให้เห็นว่าภาวะของร่างกายที่ต่างกันส่งผลให้เด็กมีความพร้อมและใช้ความพร้อมเพื่อประกอบกิจกรรมที่เป็นคุณหรือโทษ หรือเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนแตกต่างกันออกไป

พัฒนาการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ได้ถ่ายทอดให้เห็นว่าความพร้อม ความสนใจ ความเข้าใจในตนเอง การอยู่สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก อาทิ ความต้องการ สิ่งเร้า รางวัลและผลการตอบสนอง ประสบการณ์ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้เด็กสามารถเพิ่มพูน พัฒนา

สติปัญญา การเรียนรู้ และนำไปสู่การเกิดความคิดความเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกัน พัฒนาการทางจิตใจและอารมณ์ พบว่า ปัจจัยเฉพาะในตัวเด็ก สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ เพื่อน มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ของเด็ก สำหรับ พฤติกรรมการแสดงออกของจิตใจและอารมณ์ทั้งด้านบวก เช่น ความสงบ ความร่าเริงแจ่มใส ความอ่อนโยน ความรัก ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือด้านลบ อาทิ ความสับสน ความกลัว ความเศร้าหมอง ความก้าวร้าว ความริษยา ความเห็นแก่ตัว ในเด็กแต่ละคนจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน และโดยส่วนใหญ่ เด็กจะแสดงพฤติกรรมภายในและภายนอกที่สัมพันธ์กัน ยกเว้นกับเด็กบางคนที่มีปัญหาหลายด้านและสะสมมานาน อาจมีการแสดงออกทั้งแบบตรงไปตรงมา แบบขัดแย้ง ปกปิดความรู้สึก สภาพจิตใจ อารมณ์ที่แท้จริงไว้

พัฒนาการทางสังคม การเข้าร่วม วิถีชีวิต การดำเนินชีวิตในสังคม ทั้ง 3 กลุ่มสังคม ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อนนั้น ครอบครัวถือเป็นสังคมเบื้องต้นที่เป็นรากฐานสำคัญต่อพัฒนาการทุกด้านรวมทั้งด้านสังคม สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มสังคมที่จะให้เด็กได้พัฒนาตนเองทั้งทาง สติปัญญา การเรียนรู้กระบวนการทางสังคมที่จะทำให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม การปรับตัว เป็นต้น การเข้ากลุ่มสังคมเป็นประโยชน์ คือ ทำให้เด็กได้เรียนรู้ เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น รู้จักปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ มีความสุข รวมถึงการได้รับแรงบันดาลใจที่นำไปสู่การพัฒนาตนเองต่อไป ในส่วนของพัฒนาการทางบุคลิกภาพ พบว่า บุคลิกภาพของเด็กที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครทั้ง 6 ตัวละคร ได้แก่ มินโฮ ซูอา ซองลิน ชังซู เขกยู และทงซอล ได้สะท้อนให้ว่าปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวเด็ก มีส่วนหล่อหลอมและส่งผลให้เด็กมีบุคลิกภาพที่หลากหลาย และมีความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งบุคลิกภาพยังมีผลทำให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ได้รับการยอมรับ และประสบความสำเร็จแตกต่างกัน

อนึ่งยังพบว่า พัฒนาการของเด็กทั้ง 5 ด้านที่กล่าวมา มีการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องสัมพันธ์กันทุกด้าน และทุกด้านมีส่วนหล่อหลอมให้เด็กแต่ละคนมีลักษณะ มีความสุข ความสำเร็จ ความเข้าใจชีวิต ความดี ฯลฯ แตกต่างกันไปที่สำคัญพัฒนาการแต่ละด้านจะมีปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศใน

ครอบครัว สภาพแวดล้อมที่เด็กเกี่ยวข้อง ประสบการณ์ในชีวิตทั้งเก่าและใหม่ รวมถึงอุปนิสัย ความรู้ ความคิดความเข้าใจส่วนตนส่งผลให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกันออกไป

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
มุกดา ศรียงค์ และคณะ. (2540). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- อุบลรัตน์ เฟ็งสฤติย์. (2555). *จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Soo-hyeon Shin, (2556). *ดินสอสีแดง*. (เกวลิน ศรีม่วง แปล). กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.